

Onderzoek naar het creëren van motivatie bij leerlingen van Terra mbo Groningen

Jelle Derks

Aeres Hogeschool Dronten

Diergezondheid & Management

2-11-2020

Titelblad

Naam student : **Jelle Derks**
Studentnummer : **3024243**
Plaats : **Raalte**
Datum : **02-11-2020**
Opdrachtgever : **Terra mbo Groningen (team paraveterinair)**
Opleiding : **Diergezondheid & Management**
Vak : **Afstudeerwerkstuk (AAFW)**
Coach : **Janet Bloemberg**

Voorwoord

Voor u ligt mijn afstudeerwerkstuk welke is gemaakt om het afstudeerjaar van de opleiding Diergezondheid & Management af te ronden bij Aeres Hogeschool Dronten. Na enige aanmoediging van docenten van Aeres Dronten heb ik ervoor gekozen mijn afstudeerjaar in zijn totaliteit te richten op het onderwijs. Hierdoor heb ik als minor de Educatieve Minor gevolgd bij Aeres Hogeschool Wageningen en mijn afstudeerstage en werkstuk uitgevoerd bij Terra mbo Groningen. Tijdens deze stage heb ik bij team paraveterinair meegelopen bij verschillende docenten en tevens zelf lesmateriaal ontwikkeld, lessen gegeven, groepen begeleid en docenten ondersteunt.

Ik wil van dit hoofdstuk gebruik maken om de mensen te bedanken die mij het afgelopen jaar tijdens mijn afstudeerstage en werkstuk hebben geholpen, begeleidt en ondersteund. Hierbij wil ik Rosalie Janac bedanken voor al haar hulp tijdens mijn afstudeerstage en minorstage. Doormiddel van haar feedback en eerlijke mening heeft ze mij gepushed om het uiterste uit mijn stage te halen en heb ik deze met een goede beoordeling mogen afronden.

In het bijzonder wil ik Janet Bloemberg heel erg bedanken voor haar hulp bij mijn minorkeuze, afstudeerwerkstuk en tevens met het begeleiden van mijn gehele afstudeerjaar. Mede door haar toedoen ben ik het avontuur in het onderwijs aangegaan wat heeft geresulteerd in zekerheid voor keuzes in de mijn toekomst. Tevens wil ik Mischa Bosman en Mathieu Drummen hartelijk bedanken voor hun hulp en de goede gesprekken tijdens mijn stageperiode bij Terra.

Tot slot een woord van dank aan het gehele team paraveterinair voor de leerzame en leuke tijd bij Terra en de openheid waarmee zij mij altijd hebben te woord gestaan.

Jelle Derks

Raalte, 17 juni 2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Context/breder kader	7
1.2 Theoretisch kader	8
1.2.1 Motivatie	8
1.2.2 Intrinsieke en extrinsieke motivatie	8
1.2.3 Beïnvloeding van de motivatie	9
1.2.4 Motivatieproblemen	9
1.2.5 Randvoorwaarden voor motivatie	9
1.2.6 Kernwaarden AOC Terra	10
1.2.7 Uitdaging in lesstofaanbod	10
1.2.8 Onderwijsstructuren	10
1.2.9 Onderwijsstructuur opleiding paraveterinair Terra Groningen	10
1.2.10 Intakeprocedure	11
Hoofdstuk 2 Materiaal en methode	12
2.1 Aanpak	12
2.2 Betrouwbaarheid en validiteit	12
2.3 Oefen enquête	13
2.4 Verwerking gegevens	13
2.4 Materiaal en methode per deelvraag	14
2.4.1 Deelvraag 1: Veiligheid/zekerheid en verbondenheid	14
2.4.2 Deelvraag 2: Doelgericht onderwijs	15
2.4.3 Deelvraag 3: Uitdagend aanbod aan lesstof	16
2.4.4 Deelvraag 4: Toekomstperspectief	17
2.4.5 Deelvraag 5: Relevantie	18
Hoofdstuk 3 Resultaten	19
Gegevensverzameling en bijzonderheden	19
Deelvraag 1: Veiligheid/zekerheid en verbondenheid	19
Deelvraag 2: Doelgericht onderwijs	20
Deelvraag 3: Uitdagend aanbod aan lesstof	21
Deelvraag 4: Toekomstperspectief	22
Deelvraag 5: Relevantie	24
Slotvraag	25
Hoofdstuk 4 Discussie	26
4.1 Doelstelling	26
4.2 Samenvatting resultaten	26

4.3 Reflectie proces en methode	26
Hoofdstuk 5 Conclusie en Aanbevelingen	28
5.1 Conclusie per deelvraag	28
5.2 Conclusie hoofdvraag	28
5.3 Aanbevelingen	29
Bronnenlijst	30
Bijlage 1 Enquête	31
Bijlage 2 Resultaten enquête per vraag	36

Samenvatting

De naam ``middelbaarberoepsonderwijs`` zegt het eigenlijk al: een middelbare school waar een vak of beroep wordt geleerd. Van metselaar, kapper, chef-kok tot dierenartsassistent het zijn allemaal beroepen waar een leerling voor kan kiezen, omdat hier waarschijnlijk de meeste interesse ligt. Als een leerling geïnteresseerd is in een beroep uit z'n breed scala aan beroepen, moet het toch wel gemotiveerd zijn bij het volgen van de opleiding? Toch hebben lang niet alle docenten het gevoel dat de leerlingen op het middelbaarberoepsonderwijs gemotiveerd zijn.

Team paraveterinair van AOC Terra in Groningen had het gevoel dat de leerlingen onvoldoende waren gemotiveerd tijdens de les en wilde graag weten hoe de motivatie tijdens de les behouden kon worden. Doormiddel van een literatuurstudie is onderzocht aan welke randvoorwaarden een school moet voldoen om een leeromgeving te creëren waarin een leerling gemotiveerd raakt. De randvoorwaarden: autonomie, competentie, verbondenheid en zekerheid/veiligheid zijn vervolgens doormiddel van gerichte enquêtevragen getoetst op een groep van 69 leerlingen van de opleiding paraveterinair.

Uit het onderzoek blijkt dat de school aan de meeste randvoorwaarden voldoet. De leerlingen vinden de sfeer op school goed en gaan met plezier naar school. Daarnaast sluit de inhoud van de lessen goed aan bij de opleiding en wordt de les uitdagend gemaakt door de docenten. Kritischer waren de leerlingen over het reguleren. De helft van de leerlingen vond het geen nuttige toevoeging van het lessenpakket en meer dan de helft gaf aan hier niet voor gemotiveerd te zijn. Opvallend was dat slechts 12 op de 69 leerlingen na het behalen van de opleiding verder wil als paraveterinair. Ondanks dat geeft slechts 10% van de leerlingen aan niet gemotiveerd te zijn voor de opleiding.

Geconcludeerd kan worden dat het niet hoeft te betekenen dat leerlingen die niet gemotiveerd overkomen op de docent, ook daadwerkelijk ongemotiveerd zijn.

Summary

The name "secondary vocational education" actually says it all: a secondary school where a profession is learned. From a bricklayer, a hairdresser, a chef or a veterinarian assistant, these are all professions an apprentice can choose, because this is probably where the most interest lies. If a student is interested in a profession from such a wide range of professions, shouldn't they be motivated to follow the lessons? However, not all teachers feel that the students are motivated in secondary vocational education.

Team paraveterinary from AOC Terra in Groningen felt that the students were insufficiently motivated during the lesson and wanted to know how to maintain motivation during the lessons. By means of a literature study, it was investigated which preconditions a school must meet in order to create a learning environment in which a student becomes motivated. The preconditions: autonomy, competence, connectedness and security / safety were then tested by means of targeted survey questions on a group of 69 students of the paraveterinary course.

The research shows that the school meets most preconditions. The students find the atmosphere at school good and enjoy going to school. In addition, the content of the lessons fits in well with the training and the lesson is made challenging by the teachers. The students were more critical about regional learning. Half of the students did not think it was a useful addition to the curriculum and more than half indicated that they were not motivated to do so. It was striking that only 12 out of 69 students want to continue as a paraveterinary after completing the training. Despite this, only 10% of the students indicate that they are not motivated for the training.

It can be concluded that it does not necessarily mean that students who do not appear motivated to the teacher are actually unmotivated.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Context/breder kader

Dit onderzoek is geschreven in opdracht van Terra MBO in Groningen. Terra is een onderwijsinstelling gericht op het groen middelbaarberoepsonderwijs met vestigingen in Assen, Emmen, Meppel, Winschoten en Groningen. De vestiging in Groningen biedt aan ruim 1.000 leerlingen in totaal 16 verschillende opleidingen aan op alle niveaus (Terra Groningen, z.d.). Dit onderzoek is geschreven naar aanleiding van een vraag van de docenten van team paraveterinair met betrekking op het verbeteren van de motivatie van leerlingen tijdens de les.

Docenten gaven aan dat de motivatie van leerlingen tijdens de les voor hun gevoel ieder jaar minder wordt. Leerlingen zitten met oortjes in op Netflix en zijn druk met het controleren van sociale media in plaats van mee te doen tijdens de les. Ook ervaren docenten weerstand bij het geven van huiswerk of opdrachten en gaven aan moeite te hebben de leerlingen tot het einde van de les gemotiveerd te houden. Een gevolg hiervan is dat dit aanleiding geeft tot het verlagen van de door de docent vooropgestelde lesdoelen.

Voorafgaand aan een les bepaald een docent welke lesstof aan het eind van het lesuur behandeld moet zijn (lesdoelen). Deze lesdoelen worden gebruikt als leidraad voor de opbouw en inhoud van een les en worden per les door de docent zelf opgesteld. Een gevolg van het verlagen van de lesdoelen kan zijn dat niet alle lesstof met de leerlingen wordt behandeld. Daarnaast wordt gebrek aan motivatie bij leerlingen ook door de Inspectie van het Onderwijs aangekaart als een verbeterpunt in het Nederlandse onderwijs (Staat van het onderwijs, 2015).

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of Terra voldoet aan de randvoorwaarden van een leeromgeving waarin de leerling gemotiveerd raakt: autonomie, competentie, verbondenheid en zekerheid/veiligheid. Om dit doel te behalen wordt er gekeken naar hoe leerlingen zelf veranderingen kunnen aanbrengen, maar ook naar de huidige onderwijsstructuur en onderwijsdoelen van Terra zelf.

Terra staat voor betekenisvol onderwijs waarbij leerlingen worden uitgedaagd (competentie) om te ontdekken waar ze goed in zijn en dit te versterken/verbeteren (AOC Terra, 2019). Om hierin te voorzien krijgen de zelfsturende teams bij Terra een lessenpakket die het team vervolgens zelf kan verdelen over de docenten. De docenten hebben de vrijheid de onderwijsdoelen te verdelen onder een vanuit het management aangegeven aantal lesuren. Doordat het aantal lesuren per vak beperkt is door de gekozen onderwijsstructuur door Terra, is het voor de docenten bijna onmogelijk om iedere leerling individueel uit te dagen en te laten ontwikkelen. Dit betekent dat de doelen vanuit het management en de haalbaarheid vanuit de teams niet op elkaar aansluiten.

Om een antwoord te kunnen geven op de gestelde vraag vanuit het team paraveterinair is de volgende hoofdvraag geformuleerd: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden? Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden zijn er vijf deelvragen toegevoegd welke samen een conclusie zullen vormen op de hoofdvraag:

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Onderzoek doen bij leerlingen in tijd van examinering en/of afronding van het leerjaar vraagt om een praktisch toe te passen methode. Het stellen van prioriteiten door leerlingen voor eigen schoolopdrachten kunnen van invloed zijn op het verloop van het onderzoek. Ook zijn onvoorziene maatregelen die in verband staan met het Coronavirus van invloed op de snelheid waarin het onderzoek kan worden uitgevoerd.

Door de onderzoeksmethode enkel toe te passen op de leerlingen, worden docenten niet in verleiding gebracht zich te mengen in de uitkomst van het onderzoek. De onderzoeksvraag komt van de docenten, maar het antwoord komt van de leerlingen. Het laten deelnemen van docenten in dit onderzoek kan de uitkomst hierdoor beïnvloeden.

1.2 Theoretisch kader

Om het onderzoek te kunnen uitvoeren is er een literatuurstudie gedaan op belangrijke begrippen die in verband staan met de hoofdvraag en deelvragen. Zo wordt motivatie in een breed kader onderzocht en omschreven en is informatie verzameld over de situatie bij Terra Groningen zelf. Vragen als: Welke onderwijsstructuur hanteert de opleiding paraveterinair bij Terra? En welke intakeprocedure moet een leerling doorstaan om zich aan te melden bij de school, worden concreet beschreven.

1.2.1 Motivatie

De term motivatie is afgeleid van het Latijnse werkwoord 'Movere', wat bewegen betekent. Motivatie verwijst naar een innerlijke toestand die stuurt naar het ontstaan of nalaten van een bepaald soort gedrag. Aan het begrip motivatie zitten drie aspecten vast: de oorsprong van het gedrag, de volharding van het gedrag en de intensiteit (Koomen, 2016).

Betrokken leerlingen spannen zich in tijdens lessen, zijn enthousiast, nemen zelf verantwoordelijkheid en maken gebruik van diepgaande manieren van het verwerken van informatie. Daar tegenover staan weinig betrokken leerlingen welke sneller opgeven, lusteloos zijn, gebruik maken van een oppervlakkige manier van het verwerken van informatie en zich eerder hulpeloos opstellen. Het ontbreken van betrokkenheid kan een gevolg zijn van een gebrekkige motivatie. Motivatie en betrokkenheid hebben ongetwijfeld een wederkerige invloed op elkaar, waarbij een positief en negatief samengang kan ontstaan (Verschuere & Koomen, 2016, p. 175).

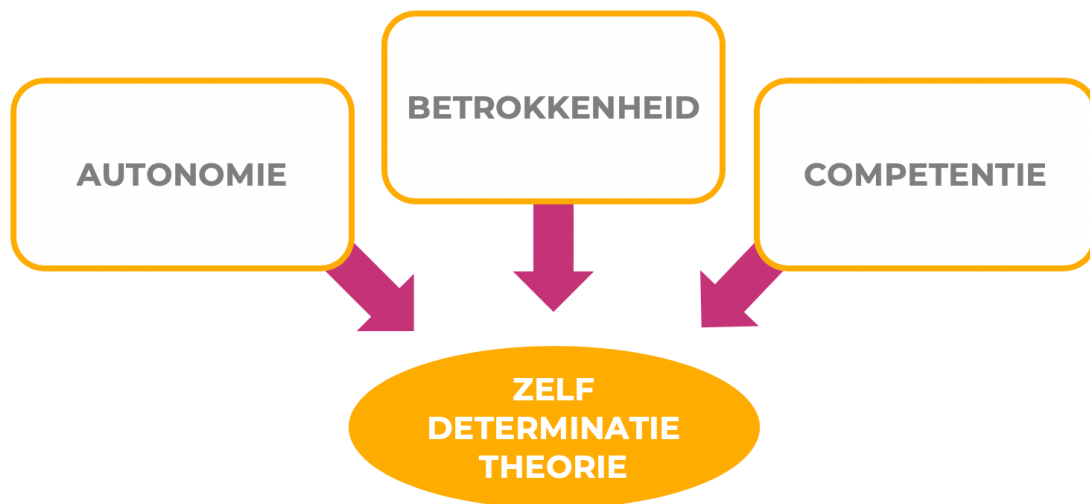
1.2.2 Intrinsieke en extrinsieke motivatie

(Goes, L., 2009) Intrinsieke motivatie kan het beste worden uitgelegd als: leren om te leren. De leerling is gemotiveerd door de activiteit zelf. Een leerling die leert om zichzelf te bereiken in kennis over een bepaald onderwerp is intrinsiek gemotiveerd (Verkuyten, Thijs, & Canatan, 2001, p. 127). Voor intrinsiek gemotiveerde leerlingen is het uitvoeren van opdrachten of schoolwerk zelf lonend. Intrinsiek gemotiveerd zijn is het begin van zelfstandigheid (Black & Deci, 2000, p. 84).

Een extrinsiek gemotiveerde leerling maakt zijn opdrachten, omdat deze verwacht op bijvoorbeeld een positieve reactie van de docent. Het gaat de leerling hier om de beloning die hij er voor krijgt en niet om de kennis die de leerling opdoet. Intrinsiek gemotiveerde leerlingen zijn in vergelijking met extrinsiek gemotiveerde leerlingen zelfstandiger, leergieriger, zekerder, volhardender en meer gedisciplineerd (Verkuyten & Brug, 2003, p. 164).

1.2.3 Beïnvloeding van de motivatie

De mens is van nature gewend om te leren en zichzelf te ontwikkelen. Een ander woord voor deze theorie is de zelfdeterminatietheorie zie (figuur 1). Volgens deze theorie heeft een mens drie psychologische behoeften nodig om zichzelf te motiveren, namelijk: competentie (ik kan het), verbondenheid (ik hoor erbij) en autonomie (ik kan het zelf)(Stevens, 2012). Wanneer in één van deze behoeften niet wordt voldaan is volgens de zelfdeterminatietheorie een goede motivatie niet mogelijk (Ryan & Deci, 2000).

Figuur 1 Zelfdeterminatietheorie Deci & Ryan

1.2.4 Motivatieproblemen

Zoals eerder omschreven is motivatie een innerlijke toestand die aanleiding geeft tot het ontstaan of nalaten van een bepaald soort gedrag. Een motivatieprobleem wordt in het algemeen als negatief gezien en staat in verbinding met het nalaten van een bepaald soort gedrag. Een voorbeeld van een motivatieprobleem is het uit/afstellen van het maken van huiswerkopdrachten of het leren voor toetsen. Dit gedrag wordt vaak veroorzaakt door een interesse die de leerling op dat moment belangrijker vindt. Een nadelig gevolg van motivatieproblemen is dat een leerling onvoldoende scoort voor zijn opleiding (Consten, T., & Lambeck, W., 2017).

1.2.5 Randvoorwaarden voor motivatie

De inspectie van het onderwijs heeft in 2019 onderzoek gedaan naar de motivatie om te leren. Dit onderzoek werd steekproefsgewijs op 127 afdelingen van scholen in het voortgezet onderwijs uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat vier basiswaarden belangrijk waren in de motivatie van de leerling om te leren, namelijk: veiligheid en zekerheid, competentie, verbondenheid en autonomie. Doormiddel van veiligheid en zekerheid zorgt de school voor een veilige omgeving met een ordelijk leerklimaat voor de leerling. Scholen- en klassenregels zullen worden nageleefd, waardoor leerlingen ongestoord kunnen leren.

Door competentie wordt het onderwijs doelgericht, uitdagend en stimulerend, maar ook zorgt het ervoor dat de school laat zien dat het hoge verwachtingen heeft naar zijn leerlingen. Ook verbondenheid is een van de basisbehoefte van een leerling. Door het gevoel van verbondenheid is er sprake van een positieve relatie tussen de school en de leerling. Het geeft de leerling het gevoel

dat ze er bij horen, gezien worden en gehoord door de docent. Tot slot zorgt autonomie voor een gevoel van de leerling dat het zelf de regie heeft over het leerproces. Ook draagt het bij aan het perspectief op de toekomst, zoals kans op schoolsucces, vervolgstudie of werk (Inspectie van het Onderwijs, 2019).

1.2.6 Kernwaarden AOC Terra

De twee kernwaarden binnen Terra zijn: gemeenschappelijk versterkend en bewust persoonlijk onderwijs. Met gemeenschappelijk versterkend wordt bedoeld dat de leerlingen in alles wat zij doen elkaar opzoeken en plezierig samenwerken waarbij gericht wordt gewerkt aan het oplossen van gemeenschappelijke vraagstukken. Bewust persoonlijk is gericht op 1 op 1 contact. Weten wat de ander en jezelf beweegt, elkaar kennen en erkennen, gericht zijn op het belang van een ander, weten wat je voor elkaar kunnen betekenen. Om hieraan te voldoen wil Terra betekenisvol onderwijs bieden waarbij leerlingen worden uitgedaagd om te ontdekken waar ze goed in zijn en dit te versterken/verbeteren (AOC Terra, 2019)

1.2.7 Uitdaging in lesstofaanbod

Steeds meer scholen geven docenten de ruimte om de lesstof uitdagender te maken door bijvoorbeeld andere manieren van toetsen te gebruiken (presentatie in plaats van een tentamen) of door de actualiteit in de lesstof te betrekken. Ondanks dat scholen dit wel faciliteren blijkt dat maar de helft van de docenten er aan werkt om de nieuwsgierigheid van zijn lessen te verbeteren. Wanneer een leerling niet voldoende wordt uitgedaagd tijdens een les is het lastig om gemotiveerd te blijven. Slechts de helft van de leerlingen in het voortgezet onderwijs vindt de reguliere lessen prikkelend of uitdagend genoeg (Inspectie van het Onderwijs, 2019).

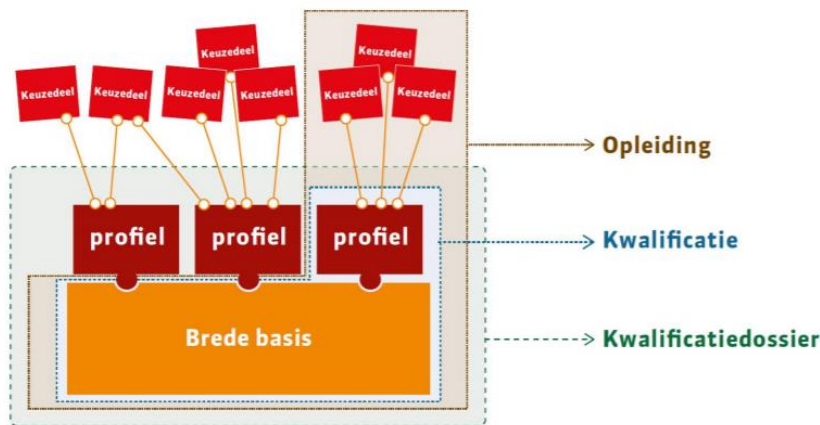
Het is aannemelijk dat minder gemotiveerde leerlingen mindere resultaten laten zien dan gemotiveerde leerlingen. Uit een onderzoek van de organisatie Kennis Rotonde is gebleken dat een mindere motivatie niet in verbinding staat met mindere studieresultaten. Uit dit onderzoek blijkt zelfs dat het belonen met cijfers (extrinsieke motivatie) zelfs averechts kan werken. Echter wanneer een leerling een vak leert wat hij/zij interessant vindt, heeft dit een positieve invloed op de resultaten (Van der Kooij, T., 2016).

1.2.8 Onderwijsstructuren

Onderwijsstructuren geven vanuit de overheid de basis voor het samenstellen van een opleiding voor onderwijsinstellingen. Het middelbaar beroepsonderwijs bereidt leerlingen voor op de beroepspraktijk of op een vervolgopleiding. Leerlingen hebben de keuze uit twee leerwegen: de beroeps opleidende leerweg (BOL) en de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) leerweg. Bij de beroeps opleidende leerweg brengen leerlingen minimaal 20% en maximaal 60% door in de beroepspraktijk. Bij de beroepsbegeleidende leerweg is dit minimaal 60% en hierdoor aanzienlijk meer praktijkgericht. In een kwalificatiedossier wordt beschreven aan welke eisen een leerling bij het afronden van de opleiding moet voldoen. De opleidingsduur is afhankelijk van het niveau en van de (voor)opleiding (Nuffic, 2011).

1.2.9 Onderwijsstructuur opleiding paraveterinair Terra Groningen

De opleiding dierenartsassistent paraveterinair is een vierjarige mbo niveau 4 opleiding welke enkel wordt gegeven als BOL- opleiding. De opleiding is opgebouwd uit een basisdeel, profieldeel en keuzedelen (zie figuur 1). Het basisdeel bestaat uit twee onderdelen. Een beroeps- specifiek en een generiek onderdeel. Het beroeps specifieke gedeelte bestaat uit gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor alle hier gerelateerde opleidingen (dierv verzorging, paard, paraveterinair). Het generieke deel is geformuleerd door de landelijke overheid en betreft de onderdelen: Nederlands, rekenen, burgerschap en Engels.

Figuur 2 Opbouw opleiding paraveterinair Terra Groningen

Het profieldeel is opgebouwd uit twee kerntaken: uitvoeren algemene praktijkwerkzaamheden en verrichten paraveterinaire handelingen. Hierin staat per handeling wat een leerling moet kennen en kunnen, wanneer deze de opleiding heeft afgerond. De keuzedelen zijn een extra specialisatie voor een leerling gericht op het toekomstige beroepenveld (landbouwhuisdieren of gezelschapsdieren) of een extra voorbereiding voor een eventuele vervolgopleiding (Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid, 2018).

1.2.10 Intakeprocedure

Wanneer een leerling zich wil aanmelden voor de opleiding dierenartsassistent paraveterinair, dient deze aan de toelatingseisen van Terra te voldoen. Dit betekent dat een leerling over een VMBO KB/GL/TL/MAVO of MBO 3 diploma beschikt. Na de inschrijving vindt een kennismakingsgesprek plaats tussen de school en de leerling. In dit gesprek beoordeelt één van de docenten onderbouw (leerjaar 1 en 2) van team paraveterinair of de zorgcoördinator van Terra Groningen of de leerling geschikt is voor de opleiding en geeft aan de hand hiervan een advies (Terra mbo Groningen, 2020).

Het advies aan de leerling kan positief, twijfelachtig of negatief zijn. Bij twijfel stelt de Terra een kennismakingsstage voor in de sector en/of een tweede kennismakingsgesprek. Doormiddel van een tweede kennismakingsgesprek wil de school sturing geven aan de keuze van de leerling, aangezien Terra het belangrijk vindt dat een leerling voor de goede opleiding kiest. Aan de intakeprocedure voor het schooljaar 2020/2021 is een motivatieverslag toegevoegd waarin door de leerling vragen worden beantwoord, welke wordt gebruikt bij het kennismakingsgesprek (Terra mbo Groningen, 2020).

Het doel van de opleiding is om na een vierjarig leertraject een theoretisch en praktisch bekwaam paraveterinair aan het werk te laten gaan in de sector. Doormiddel van de intakeprocedure wordt een eerste inschatting gemaakt of de leerling geschikt is voor het beroep als paraveterinair.

Hoofdstuk 2 Materiaal en methode

In hoofdstuk 1 is beschreven wat er onderzocht gaat worden waar in hoofdstuk 2 dieper wordt ingegaan op welke manier van onderzoek er wordt gedaan, ook wel materiaal en methode genoemd. Het hoofdstuk begint met algemene informatie met betrekking op de vijf deelvragen. Vervolgens wordt per deelvraag beschreven naar welke gegevens er precies wordt gezocht en doormiddel van voorbeelden wordt omschreven hoe dit wordt onderzocht.

2.1 Aanpak

Het onderzoek is afgenomen doormiddel van een online enquête. De opleiding dierenartsassistent paraveterinair is een vierjarige opleiding bestaande uit twee klassen per leerjaar. Om een zo breed mogelijk gedragen antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen, hebben alle 8 klassen deelgenomen aan de online-enquête. De enquête was opgebouwd uit vijf onderwerpen met ieder een aantal specifieke enquêtevragen. Deze vijf onderwerpen staan qua inhoud gelijk aan de vijf deelvragen van het onderzoek, namelijk: veiligheid/zekerheid/verbondenheid, doelgericht onderwijs, uitdagend aanbod aan lesstof, toekomstperspectief en relevantie. Doormiddel van deze methode vormt de uitslag van de enquête de basis om per deelvraag tot een conclusie te komen. Deze conclusies dragen gezamenlijk bij aan het antwoord op de hoofdvraag.

Omdat de uitkomsten van de enquête zijn gebaseerd op een persoonlijke mening, zijn hoofdzakelijk gesloten meerkeuze vragen gesteld. Bij het stellen van open vragen is er een kans aanwezig dat 50 leerlingen 50 verschillende antwoorden geven. Op die manier is het niet mogelijk om de uitkomsten van verschillende enquêtevragen met elkaar te vergelijken en uiteindelijk een conclusie te trekken. Door het gebruiken van gesloten meerkeuzevragen kan de leerling altijd een antwoord invullen. Er is een uitzondering gemaakt voor de vraag over het reguleren en de slotvraag. Het antwoord op deze twee vragen is van grotere waarde wanneer dit een eigen mening van de leerling betreft. Juist bij een open vraag kan de informatie worden verkregen die nodig is bij het schrijven van gerichte aanbevelingen. Omdat bij deze vragen de mening van de leerling de meest bruikbare gegevens oplevert zijn deze als open vraag gesteld.

2.2 Betrouwbaarheid en validiteit

Bij een online enquête bestaat er een kans dat de uitkomst niet vrij is van willekeurige meetfouten (niet betrouwbaar). Doordat de enquête door de coronamaatregelen vanuit huis werd ingevuld was er een kans dat de motivatie voor het meewerken aan het onderzoek lager was dan wanneer een leerling dit op school onder begeleiding van een docent had gedaan. Ook kan deze afleiding tijdens het invullen van de enquête zorgen voor fouten in de uitkomst. Wanneer een leerling zonder de vraag te lezen zomaar een antwoord aanklikt, zorgt dit voor een onbetrouwbare uitslag. Echter doordat acht klassen van gemiddeld 20 leerlingen deelnamen aan de enquête zal een enkele willekeurige fout niet direct de uitslag van het onderzoek beïnvloeden.

Een klas uit het leerjaar 3 of 4 is over het algemeen een gemotiveerdere groep leerlingen dan een klas uit leerjaar 1 of 2. Dit komt doordat leerlingen die onvoldoende gemotiveerd zijn voor de opleiding, door het niet behalen van vakken of het bindend studieadvies de opleiding verlaten vóór leerjaar 3 of 4 wordt bereikt. Het verschil in deze samenstelling van klassen kan zorgen voor een systematische fout in de uitkomst van de enquête. De reden dat de leerlingen uit de leerjaren 3 en 4 wel mee zijn genomen in de enquête is, omdat de mening van deze leerlingen weldegelijk van belang is in het onderzoek bij deelvraag 4 (toekomstperspectief).

Om te bepalen of een onderzoek betrouwbaar is wordt de standaard van de gewenste steekproef aangehouden. Het percentage van een gewenste steekproef ligt op 66% (ingevulde enquêtes van het totaal). Omdat de enquête wordt afgenomen bij 160 leerlingen is het onderzoek betrouwbaar wanneer 106 leerlingen de enquête hebben ingevuld. Aangezien de enquête is afgenomen vlak voor en vlak na de zomervakantie, is de kans aanwezig dat het aantal van 106 ingevulde enquêtes niet wordt behaald. Wanneer dit het geval blijkt zullen de resultaten wel leiden tot een conclusie met aanbevelingen, omdat dit voor zowel de docenten van team paraveterinair als voor het management van Terra een goede leidraad geeft.

2.3 Oefen enquête

Een eerste versie van de online-enquête is als proef ingevuld en beoordeeld. Hieruit bleek dat niet alle antwoordmogelijkheden de juiste antwoorden gaven op de gestelde enquêtevragen. Om ervoor zorg te dragen dat de enquête bij het daadwerkelijke onderzoek voorziet in de juiste gegevens, zijn er aanpassingen gedaan en is de huidige enquête (zie bijlage 1) tot stand gekomen. Bij paragraaf 2.4 wordt per deelvraag de enquête voorzien van een toelichting gericht op naar welke specifieke gegevens er wordt gezocht.

2.4 Verwerking gegevens

Na het uitvoeren van het onderzoek zijn de gegevens per enquête verwerkt in Excel. Vervolgens zijn de gegevens omgezet in percentages. De percentages zijn daarna per vraag gevisualiseerd doormiddel van tabellen of grafieken. Bijvoorbeeld:

90 procent van de leerlingen heeft aangegeven dat de opdrachten bij het reguleren te weinig verbinding hebben met het beroep als paraveterinair en 85% van de leerlingen geeft aan niet gemotiveerd te zijn tijdens reguleren. Hieruit kan worden opgemaakt dat de opdrachten bij het reguleren niet aansluiten bij de opleiding en de interesses van de leerlingen. Door het ontbreken van de verbondenheid, autonomie en competentie met het onderwerp is de leerling niet gemotiveerd.

Doordat de enquêtevragen op deze manier met elkaar zijn vergeleken kon per deelvraag een conclusie worden gevormd. Aan de hand van deze conclusies zijn enkele aanbevelingen geschreven naar de docenten van team paraveterinair. Deze aanbevelingen hebben als doel om de opleiding zo in te richten dat het voorziet in de randvoorwaarden om motivatie te creëren bij de leerlingen.

2.4 Materiaal en methode per deelvraag

2.4.1 Deelvraag 1: Veiligheid/zekerheid en verbondenheid

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Het doel van deelvraag 1 was om te onderzoeken hoe leerlingen de relatie tussen de Terra en de zichzelf ervaren. Veiligheid, zekerheid en verbondenheid vallen onder de randvoorwaarden tot het creëren van motivatie bij leerlingen. Om te onderzoeken of Terra in deze behoefte heeft voorzien werden vragen gesteld over:

De veiligheid op school

Veiligheid is niet alleen van belang in het klaslokaal, maar ook in en om het schoolgebouw is het gevoel van veiligheid belangrijk voor een leerling. Onder veiligheid wordt zowel sociale, fysieke als psychische veiligheid bedoelt. Wanneer een leerling zich niet veilig voelt in een leeromgeving, heeft dit een negatief effect op de motivatie van een leerling. Het is daarom belangrijk dat de school in de behoefte voorziet.

De regels op school

Schoolregels of klassenregels dragen bij aan een ordelijk leerklimaat. Een docent heeft een groot aandeel in het naleven van deze regels. Wanneer er geen ordelijk leerklimaat kan worden gecreëerd kunnen leerlingen niet ongestoord leren en heeft dit invloed op de motivatie.

Het respect dat leerlingen krijgen van docenten

Verbondenheid met de school, docenten en andere leerlingen bevorderen de positieve relatie tussen een leerling en de school. Leerlingen krijgen hierdoor het gevoel dat ze erbij horen en voelen zich gezien en gehoord door de docent (zie figuur 1).

De begeleiding bij persoonlijke problemen

Leerlingen lijken op jongere leeftijd steeds vaker te maken te hebben met problemen of vervelende situaties in het privéleven. De begeleiding vanuit school bij deze problemen wordt uitgevoerd door een speciale zorgcoördinator en is belangrijk bij het creëren van een gevoel van verbondenheid en veiligheid.

2.4.2 Deelvraag 2: Doelgericht onderwijs

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Het doel van deelvraag 2 was om te onderzoeken of de leerlingen de opleiding en de lessen voldoende doelgericht vonden. Doelgericht onderwijs draagt bij aan de randvoorwaarde competentie van een leerling (ik kan het). Om te onderzoeken of Terra in deze behoefte heeft voorzien werden vragen gesteld over:

De onderwijsstructuur van de gehele opleiding (4 jaar)

Bij doelgericht onderwijs is het voor de leerlingen duidelijk wat ze op de korte en op de lange termijn moeten beheersen. Vooral de concrete kennis en vaardigheden zijn hier van belang. Het is belangrijk dat leerlingen tijdens de gehele opleiding voorbereid zijn op wat komen gaat. Het einddoel moet duidelijk zijn en de route er naar toe.

De ervaringen met de reguliere en beroepsgerichte vakken

Om te onderzoeken of de leerlingen verschillen ervaren tijdens de reguliere en de beroepsgerichte vakken, wordt dit als twee gescheiden onderdelen onderzocht in de enquête. Onder reguliere vakken vallen: Nederlandse taal, Engelse taal, rekenen, burgerschap, etc.. Wanneer lessen niet doelgericht zijn of aansluiten bij de opleiding, kan dit er voor zorgen dat de leerling het gevoel van competentie verliest en minder gemotiveerd is tijdens de opleiding.

De ervaringen met het reguleren

Terra doet mee aan het programma van het reguleren. Het doel hiervan is dat de leerlingen zelfstandig projecten uitvoeren voor bedrijven in de buurt (regio). Per week zijn de leerlingen 6 uur zelfstandig bezig met het project en de daarbij horende opdrachten. De rol van de docent verandert hierdoor in een begeleidende rol. Het reguleren is pas sinds 2019 opgenomen in het vaste lespakket van de school. Om te onderzoeken of het reguleren voldoende aansluit bij de opleiding paraveterinair wordt hier specifiek naar gevraagd in de enquête.

2.4.3 Deelvraag 3: Uitdagend aanbod aan lesstof

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Het doel van deelvraag 3 was om te onderzoeken of de lessen voldoende uitdagend zijn voor een leerling. Het betrekken van actualiteit en/of voorbeelden bij het ontwikkelen van lessen dragen bij aan het gevoel van competentie van een leerling. Om te onderzoeken of Terra in deze behoefte heeft voorzien, werden vragen gesteld over:

De uitdaging in de lessen

Het leerstofaanbod betreft de inhoudelijke kennis en vaardigheden die leerlingen op school leren.. Een uitdagend leerstofaanbod is passend (sluit aan bij voorkennis en beleavingswereld), interessant, aansprekend, breed en ligt op een hoog maar (indien de leerling zich daar toe zet) haalbaar niveau.

De afwisseling van activiteiten in de lessen

Een autonome les draagt niet bij aan de motivatie van een leerling tijdens de les. Om een les uitdagender te maken, kan gebruik gemaakt worden van verschillende werkvormen/activiteiten. Door bijvoorbeeld leerlingen vaker in groepen te laten werken of discussiëren wordt de les uitdagender en versterkt het gevoel van competentie bij de leerling (ik kan het). Dit draagt daaropvolgend bij aan de motivatie van de leerling.

Het betrekken van actualiteit in de lessen

Een manier om lessen aantrekkelijk te maken is om de actualiteit te betrekken in de les. Op deze manier wordt het voor de leerling makkelijker om verbanden te leggen en is de lesstof beter te begrijpen. Om te toetsen of de actualiteit voldoende wordt betrokken in een les, is dit onderdeel van de enquête.

Buitenschoolse activiteiten

Buitenschoolse activiteiten gericht op de opleiding zorgen voor meer afwisseling en uitdaging voor een leerling. Hieronder vallen excursies, praktijklocaties, musea of bijvoorbeeld stagebedrijven. Door buitenschoolse activiteiten te koppelen aan lesmateriaal wordt de beleving van de les versterkt. Dit draagt bij in het gevoel van competentie van de leerling.

2.4.4 Deelvraag 4: Toekomstperspectief

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Het doel van deelvraag 4 was om te onderzoeken wat de leerlingen vonden van de begeleiding vanuit school naar een eventuele vervolgstudie of baan in de sector. Het bieden van toekomstperspectief geeft de leerling een houvast om ergens naartoe te werken. Een extra stimulans om de opleiding af te ronden. Tevens draagt het bieden van toekomstperspectief bij aan het gevoel van autonomie, één van de randvoorwaarden voor een school om motivatie bij een leerling te creëren. Om te onderzoeken of Terra in deze behoefte heeft voorzien, werden vragen gesteld over:

Het toekomstperspectief in de ogen van de leerling zelf

Voor de motivatie is het belangrijk dat een leerling op zijn/haar plek zit en een aantrekkelijk toekomstperspectief heeft (kans op schoolsucces, vervolgstudie of werk). Om te onderzoeken of een leerling tijdens de opleiding bewust bezig is met een perspectief op de toekomst, wordt gevraagd of de leerling weet wat het na de opleiding wil gaan doen. Wanneer een leerling een doel voor de toekomst heeft versterkt dit de autonomie en draagt dit bij in de motivatie tijdens de opleiding. Vanuit deze keuze zal het onderzoek verdergaan. Wanneer een leerling een vervolgopleiding wil volgen zal geen vraag worden gesteld over een werkplek na de opleiding. Wanneer een leerling aangeeft te willen werken na de opleiding zal geen vraag worden gesteld over het zoeken naar een vervolgstudie.

De begeleiding vanuit school

Om te onderzoeken of de school bijdraagt aan een goede begeleiding van de leerling richting een vervolgstudie of baan, wordt deze vraag opgenomen in de enquête. De leerling krijgt de keuze wat het na de opleiding paraveterinair wil gaan doen en zal daarna gericht op die keuze enkele vragen beantwoorden over de begeleiding van de school en de mate waarop school de leerling stimuleert om na te denken over de toekomst.

De motivatie vanuit school

Een belangrijk aspect bij het begeleiden van leerlingen in de keuzes na een opleiding bij Terra is het motiveren om hier aandacht aan te besteden. Nadenken over een toekomst en uitzoeken via welke weg deze het beste bereikt kan worden is makkelijker, wanneer een leerling gemotiveerd is om dit te doen. De school kan hierin een belangrijke school hebben. Het geven van sollicitatietraining om de leerling meer zelfvertrouwen mee te geven of het opstellen van een sollicitatiebrief zijn hier goede voorbeelden van. Ook studiekeuzetests zijn manieren om een leerling te motiveren actief op zoek te gaan naar een vervolgstudie. Om vast te stellen of Terra leerlingen motiveert na te denken over de toekomst is dit opgenomen in de enquête.

2.4.5 Deelvraag 5: Relevantie

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje)?

Het doel van deelvraag 5 was om te onderzoeken hoe belangrijk school is voor een leerling in tegenstelling tot buitenschoolse activiteiten als een bijbaantje, een hobby of het samenzijn met vrienden. Er bestaat een kans dat leerlingen buitenschoolse activiteiten interessanter en leuker vinden dan de lessen op school. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat dit zo is, kan dit worden gekoppeld aan het minder actief meedoen in de les. De leerling kan namelijk interessantere activiteiten volgen op bijvoorbeeld sociale media. Om te onderzoeken hoe belangrijk leerlingen school nu echt vonden werd een vraag gesteld over:

Relevantie van school voor een leerling

Een leerling leert op het middelbaar beroepsonderwijs een vak wat het waarschijnlijk in de toekomst wil gaan uitoefenen. De aanname van ouders en docenten dat school ook voor de leerling het belangrijkste is en dus op nummer 1 staat hoeft hierin niet correct te zijn.

Om te onderzoeken of school weldegelijk op nummer 1 stond en de leerling dus volledig betrokken was bij de opleiding (intrinsiek of extrinsiek) werd deze vraag toegevoegd aan de enquête. Een tweede reden om deze vragen te stellen was om te onderzoeken of er gezocht kon worden naar meer samenhang tussen bijvoorbeeld een huisdier (hobby) en een opdracht vanuit school.

Bij dit onderdeel werd slechts 1 enkele vraag gesteld. Er werd alleen gekeken naar de relevantie van school tegenover andere activiteiten buiten school als: hobby's, vrienden, een bijbaan en/of sport.

Hoofdstuk 3 Resultaten

Nadat in hoofdstuk 1 en hoofdstuk 2 de aanleiding en opzet van het onderzoek reeds zijn beschreven worden in hoofdstuk 3 de resultaten van het onderzoek per deelvraag behandeld. Het hoofdstuk begint met een kort overzicht over de deelnemers aan de enquête. Daarna zullen de meest relevante resultaten worden omschreven en enkele bijzonderheden verklaard. De gehele uitkomst van de enquête is terug te vinden in de bijlage.

Gegevensverzameling en bijzonderheden

De enquête heeft voor de zomervakantie twee weken opengestaan met als doel om voldoende betrouwbare gegevens te verzamelen. Aan het eind van deze periode hadden 17 van de 160 leerlingen de enquête ingevuld wat resulteerde in een te lage respons op het onderzoek (11 %). Om meer gegevens te verzamelen is de enquête in het nieuwe schooljaar 2020/2021 opnieuw open gezet. Met behulp van een introducerende vlog welke in het klaslokaal werd getoond aan de leerlingen zijn er in totaal 69 enquêtes ingevuld. Dit staat gelijk aan 43% van het totaal aantal leerlingen van de opleiding Paraveterinair.

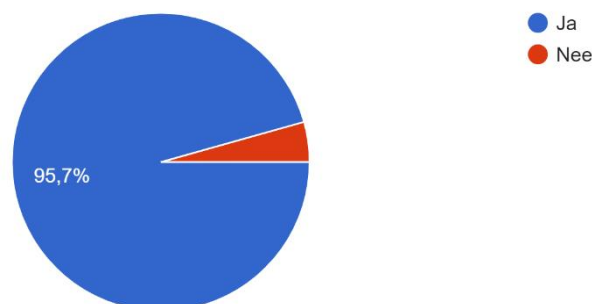
Opvallend is dat alle 69 deelnemers meisjes zijn en er dus geen jongens hebben deelgenomen aan de enquête. Dit is te verklaren doordat er maar enkele jongens op de opleiding zitten. Van de 69 deelnemers komen 44 leerlingen uit leerjaar 2, 22 leerlingen uit leerjaar 3 en 3 leerlingen uit leerjaar 1. Er hebben geen leerlingen deelgenomen aan de enquête uit leerjaar 4.

Deelvraag 1: Veiligheid/zekerheid en verbondenheid

Om te onderzoeken hoe de leerlingen de relatie tussen zichzelf en de school ervaren, wordt gekeken naar het gevoel van veiligheid/zekerheid en verbondenheid. Uit de enquête is gebleken dat 63 van de 69 leerlingen (92%) de veiligheid op school als voldoende tot goed ervaren. Daarnaast geven 66 van de 69 leerlingen (95%) aan met respect te worden behandeld door docenten (zie figuur 3). 56 van de 69 leerlingen (81%) geeft aan dat de regels in en rondom de school duidelijk zijn.

Figuur 3 Tabel resultaat ``Behandelen docenten leerlingen met respect?``

Behandelen docenten je met respect?
69 antwoorden

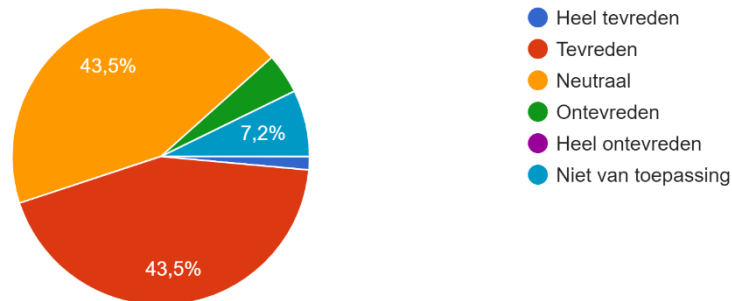

Het antwoord op de vraag over hoe leerlingen de hulp bij persoonlijke problemen ervaren is verdeelt positief (zie figuur 4). 31 van de 69 leerlingen (44%) geeft aan tevreden te zijn en 1 daarvan is heel tevreden over de hulp die school biedt bij persoonlijke problemen. 30 leerlingen (43%) hebben gekozen voor het antwoord ``neutraal`` en 3 leerlingen (4%) geven aan ontevreden te zijn. Daarnaast hebben 5 leerlingen (7%) aangegeven dat deze vraag niet op hen van toepassing is.

Figuur 4 Tabel resultaat ``Tevredenheid leerlingen over hulp bij persoonlijke problemen``

Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?

69 antwoorden

Wanneer de leerlingen wordt gevraagd wat zij van de algemene sfeer op school vinden is het antwoord duidelijk. Maar liefst 61 van de 69 leerlingen (88%) beoordeelt de sfeer in en rondom school met een redelijk tot goed (zie bijlage 2 vraag 3). Tevens geven 60 van de 69 leerlingen (86%) aan met plezier naar school te komen (zie bijlage 2 vraag 4).

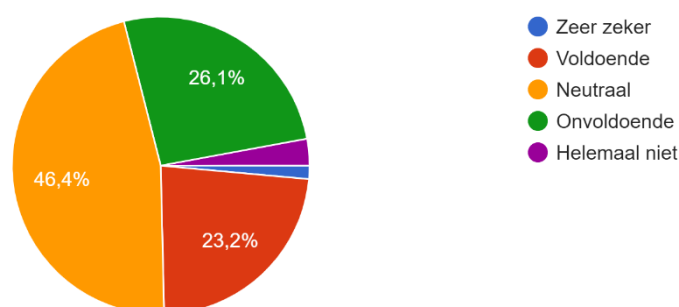
Deelvraag 2: Doelgericht onderwijs

Om te onderzoeken of de leerlingen de opleiding voldoende doelgericht vinden is gekeken naar de onderwijsstructuur, de beroepsgerichte vakken en de toevoegende waarde van het reguleren. Wanneer de leerlingen wordt gevraagd of zij aan het begin van de opleiding wisten hoe de onderwijsstructuur van de 4 jarige opleiding eruit zou zien, is het antwoord divers (zie figuur 5). 16 van de 69 leerlingen (23%) beoordelen deze vraag met een voldoende, 32 leerlingen (46%) blijven neutraal en 20 leerlingen (29%) beoordelen met een onvoldoende tot helemaal niet.

Figuur 5 Tabel resultaat ``Helderheid onderwijsstructuur van de opleiding bij leerlingen``

Wist je aan het begin van je opleiding hoe de opleiding er de komende 4 leerjaren eruit zou zien?

69 antwoorden

Op de vraag of leerlingen de beroepsgerichte lessen voldoende gericht vinden op het beroep als paraveterinair, beoordelen 7 van de 69 leerlingen (10%) dit met een onvoldoende (zie bijlage 2 vraag 10). Daar staat tegenover dat 54 van de 69 leerlingen (78%) vinden dat de lessen voldoende tot goed aansluiten bij het beroep als paraveterinair. Tevens geven 57 van de 69 leerlingen (82%) aan de beroepsgerichte lessen leuk te vinden (zie bijlage 2 vraag 11).

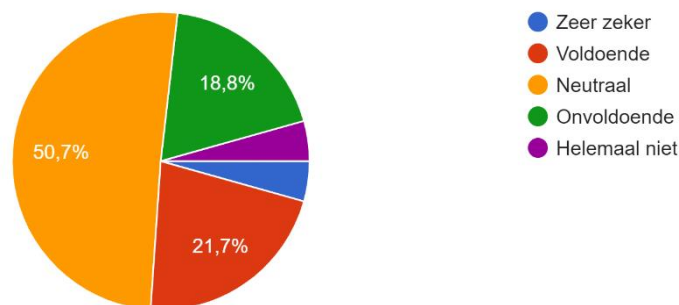
Om te onderzoeken of het reguleren voldoende aansluit bij de opleiding paraveterinair is aan de leerlingen gevraagd of het reguleren een nuttige toevoeging is aan de huidige onderwijsstructuur (zie bijlage 2 vraag 14). 32 van de 69 leerlingen (46%) vinden dit wel, maar zeggen hier wel bij dat: ``De opdrachten wel voldoende gericht moeten zijn op de opleiding``. 15 van de 69 leerlingen (21%) geeft aan het reguleren niet nuttig te vinden. Als reden wordt onder andere aangegeven dat: ``De opdrachten en het reguleren zelf niet duidelijk genoeg zijn``. 9 leerlingen (13%) geven aan nog geen reguleren te hebben gehad.

Ondanks dat minder dan de helft van de leerlingen het reguleren een nuttige toevoeging vindt, geven slechts 16 van de 60 leerlingen (27%) aan onvoldoende tot zelf helemaal niet gemotiveerd te zijn (zie figuur 6). Daar staat tegenover dat 44 van de 60 leerlingen (73%) neutraal tot zelfs zeer gemotiveerd is. De 9 leerlingen die eerder aangaven geen reguleren te hebben gehad zijn hierin niet meegerekend en hadden allemaal ``neutraal`` gestemd.

Figuur 6 Tabel resultaat ``Motivatie tijdens reguleren``

Ben je gemotiveerd tijdens het reguleren?

69 antwoorden

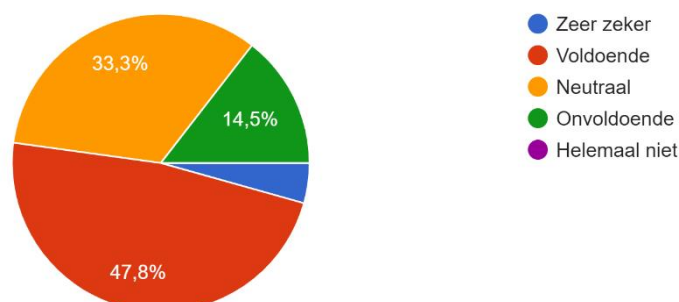
Deelvraag 3: Uitdagend aanbod aan lesstof

Om te onderzoeken of de leerlingen de lessen voldoende uitdagend vinden is gekeken naar de uitdaging in de lessen, de afwisseling van activiteiten binnen de les, het betrekken van actualiteit en buitenschoolse activiteiten. 10 van de 69 leerlingen (14%) geven aan niet genoeg uitgedaagd te worden door school. De overige 59 leerlingen geven aan matig/voldoende tot zeer zeker te worden uitgedaagd (zie figuur 7). Dezelfde 59 leerlingen beoordelen de docenten van team paraveterinair als matig/voldoende tot zeer motiverend naar de leerlingen toe (zie bijlage 2 vraag 18).

Figuur 7 Tabel resultaat ``Word de leerling uitgedaagd door school?``

Word je door school uitgedaagd om je best te doen?

69 antwoorden

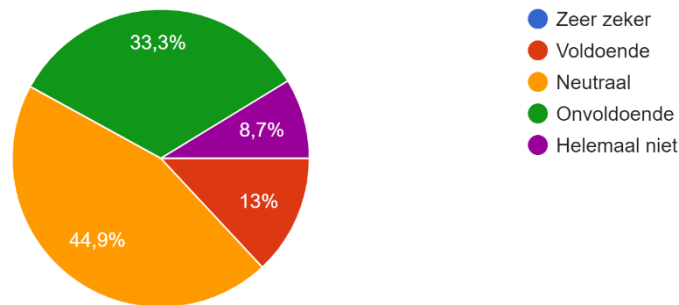

Wanneer wordt gekeken naar de actualiteit in de lessen zijn de leerlingen duidelijk in hun beoordeling (zie figuur 8) Slechts 9 van de 69 leerlingen (13%) geven aan dat de actualiteit uit het nieuws voldoende wordt betrokken in de lessen. 31 leerlingen (45%) vinden dit matig en 29 leerlingen (42%) geven aan dat dit onvoldoende tot helemaal niet gebeurt.

Figuur 8 Tabel resultaat ``Betrekken actualiteit in de lessen``

Vind je dat de lessen aansluiten bij gebeurtenissen uit het nieuws?

69 antwoorden

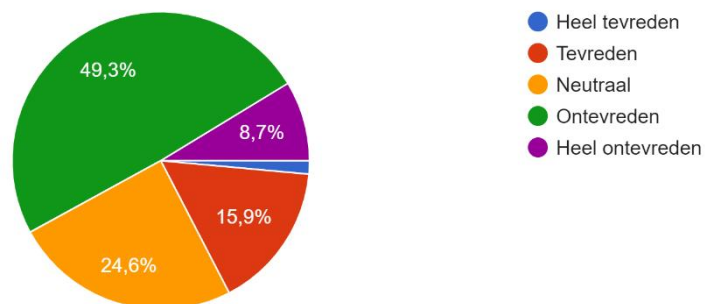

Daarnaast is de meerderheid van de leerlingen ontevreden over de buitenschoolse activiteiten (zie figuur 9). 29 van de 69 leerlingen (42%) is matig tot voldoende tevreden over deze activiteiten. Daar tegenover staat dat 40 leerlingen (58%) ontevreden tot heel ontevreden zijn.

Figuur 9 Tabel resultaat ``Tevredenheid over buitenschoolse activiteiten``

Hoe tevreden ben je over buitenschoolse activiteiten?

69 antwoorden

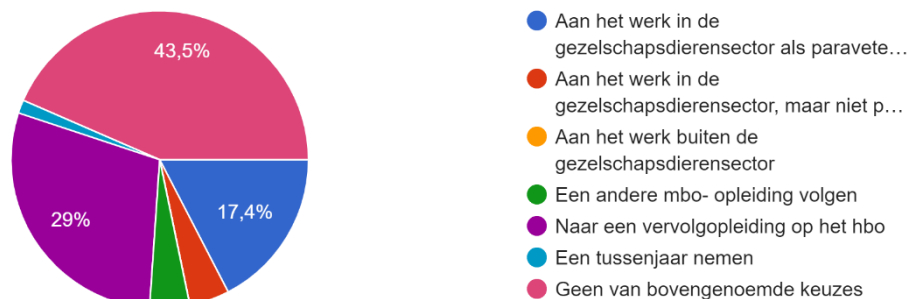
Deelvraag 4: Toekomstperspectief

Om te onderzoeken hoe de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan ervaren is gekeken naar het toekomstperspectief van de leerling zelf, de begeleiding en de motivatie vanuit school. Op de vraag wat de leerlingen na hun opleiding willen doen werd divers gereageerd (zie figuur 10). Van de 69 leerlingen zijn 12 leerlingen (17%) vrij zeker om aan het werk te gaan in de sector als paraveterinair. 23 leerlingen (33%) kiezen ervoor om na de opleiding paraveterinair een vervolgopleiding te doen. 20 leerlingen hiervan willen dit doen in het hoger beroeps onderwijs. 30 van de 69 leerlingen (43%) hebben gekozen voor ``geen van de genoemde keuzes``. Dit waren voornamelijk leerlingen uit het 2^e leerjaar.

Figuur 10 Tabel resultaat ``Wat wil de leerling na de opleiding gaan doen?``

Als ik klaar ben met mijn opleiding wil ik:

69 antwoorden

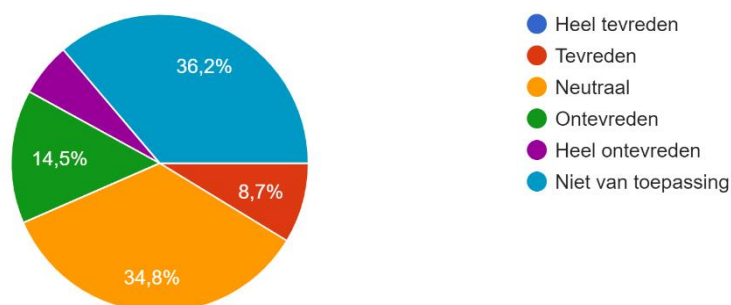

Wanneer er wordt gevraagd hoe tevreden alle 69 leerlingen zijn over de begeleiding vanuit school richting een vervolgstudie geven 25 leerlingen aan dat deze vraag niet van toepassing is. Deze leerlingen zijn bij deze vraag verder niet meegenomen in de resultaten. 30 van de overige 44 leerlingen (68%) geven aan matig tot tevreden te zijn (zie figuur 11). 14 van de 44 leerlingen (32%) geven aan ontevreden tot heel ontevreden te zijn over de begeleiding. Als enkel de groep leerlingen die aangeven daadwerkelijk een vervolgstudie te willen doen (op mbo of hbo) apart wordt genomen, komt naar voren dat 14 van deze 23 leerlingen (61%) neutraal tot tevreden is. 6 leerlingen (26%) geven aan ontevreden tot heel ontevreden te zijn.

Figuur 11 Tabel resultaat ``Begeleiding vanuit school richting vervolgstudie``

Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een vervolgstudie?

69 antwoorden

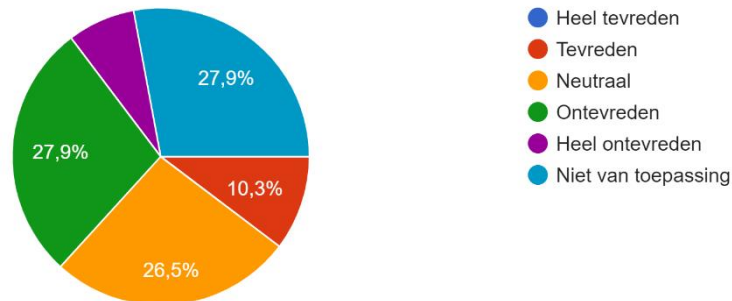

Op de vraag over hoe de leerlingen de begeleiding vanuit school richting het zoeken van een baan vinden zijn de resultaten divers (zie figuur 12). 1 deelnemer van de enquête heeft deze vraag niet ingevuld en een groep van 19 leerlingen geeft aan dat deze vraag niet op hen van toepassing is. Om de resultaten te berekenen wordt gerekend met de overige 49 leerlingen. Van deze 49 leerlingen geven er 25 (51%) aan neutraal tot tevreden te zijn over de begeleiding bij het zoeken naar een baan na de opleiding. 24 van de 49 leerlingen (49%) geven aan ontevreden tot heel ontevreden te zijn.

Figuur 12 Tabel resultaat ``Begeleiding vanuit school richting een baan``

Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een baan?

68 antwoorden

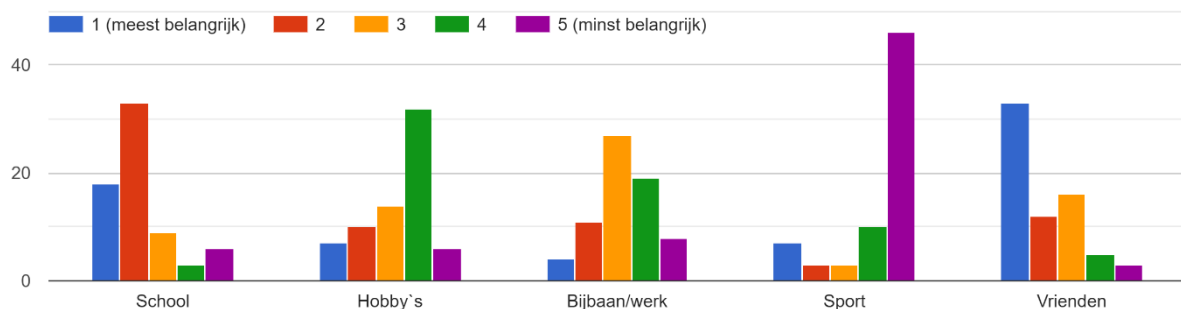
Als enkel de groep leerlingen wordt genomen die aangeven na de opleiding aan het werk te willen (in- of buiten de diersector) zoals in figuur 7 zichtbaar is, komt naar voren dat 8 van de 15 leerlingen (53%) neutraal tot tevreden is. 3 leerlingen (20%) geven aan ontevreden tot heel ontevreden te zijn. Deze drie leerlingen geven tevens aan dat school hen onvoldoende motiveert in de zoektocht naar een baan.

Deelvraag 5: Relevantie

Om te onderzoeken hoe belangrijk school is in vergelijking met hobby's, vrienden, een bijbaan of sporten is de leerlingen gevraagd of zij dit gerangschikt willen zetten van meest belangrijk naar minst belangrijk (zie figuur 13). Uit de gegevens blijkt dat de leerlingen hun vrienden het meest belangrijk vinden. Op nummer twee staat school, op nummer 3 volgt een eventuele bijbaan met daarop volgend hobby's op nummer 4. Het minst belangrijk en op nummer 5 staat sporten. 46 van de 69 leerlingen (66%) heeft aangegeven dat dit het minst relevant is.

Figuur 33 Tabel resultaat ``Relevantie (meest tegenover minst belangrijk voor de leerling)``

Plaats: school, hobby's, vrienden, bijbaan en sport in volgorde van hoe belangrijk jij dit vindt. Kolom 1 vind je het meest belangrijk en kolom 5 het minst belangrijk. je mag elke kolom maar 1 keer gebruiken.

Slotvraag

In de afsluitende vraag uit de enquête wordt de leerlingen gevraagd of zij over het algemeen vinden gemotiveerd zijn op school. De vraag is als open vraag gesteld waardoor de antwoorden heel verschillend zijn. De resultaten van deze vraag zijn verdeeld in 4 categorieën: ja, nee, soms en ja/nee maar door Covid-19 niet meer. Van de 69 leerlingen geven er 37 aan gemotiveerd te zijn voor school (54%). Zo geeft één leerling aan: *“Ja, ik weet al heel lang dat ik dierenartsassistente wil worden en vind het een super interessante opleiding”*. Een andere leerling zegt: *“Ja, ik vind het leuk en wil graag nieuwe dingen leren”*.

Ook zijn er leerlingen die aangeven om een andere reden gemotiveerd te zijn. Zo omschrijft een leerling: *“Ik was heel gemotiveerd voor school in klas 1, halverwege klas 2 zakte dit weg. Ik ben nu gemotiveerd om mijn diploma te halen maar dat is enkel omdat ik een leuke opleiding heb gevonden die ik hierna wil doen en daarom snel mijn diploma wil halen”*. Een andere leerling geeft aan dat: *“Jawel, omdat ik graag mijn diploma wil halen en aan het werk wil. School zorgt er helaas wel te vaak voor dat mijn motivatie minder wordt. Er kan helaas niet vaak op school iets in een keer goed geregeld worden en dat is jammer. Dan zou ik nog iets gemotiveerder zijn”*.

Naast de gemotiveerde leerlingen is er een groep van 18 leerlingen (26%) die aangeeft soms gemotiveerd te zijn. Redenen waarom de motivatie niet altijd aanwezig is zijn: *“Soms wel soms niet. Heb er geen tijd voor soms en vaak geen zin. Maar dat heb ik altijd. Dit was op de middelbare ook al. Vind school niet leuk ofzo. Vind het alleen leuk om mensen te zien”*. Een andere leerling zegt: *“Soms wel soms niet. Ligt heel erg aan de leraar en hoe die je wil motiveren”*. Ook geeft een leerling aan dat: *“Als school zorgt voor uitdaging ben ik wel gemotiveerd”*.

Ook is er een groep van 7 leerlingen (10%) die aangeeft wel gemotiveerd te zijn, maar door de vele online lessen en opdrachten in verband met het Covid-19 virus minder gemotiveerd raakt. Vooral de onduidelijkheid en de hoeveelheid zelfstandig werk (huiswerk) vinden de leerlingen demotiverend werken. Zo geeft een leerling aan dat: *“Jawel alleen door corona word dat wel minder want ze geven ons handen vol huiswerk en toetsen op”*.

Tot slot zijn er 7 leerlingen (10%) die aangeven helemaal niet gemotiveerd te zijn voor school. Deze leerlingen geven verschillende redenen waarom zij niet gemotiveerd zijn: *“Niet echt ik vind het heel vermoeiend allemaal, en ga liever gewoon ergens aan het werk. En tijdens de lessen doen we eigenlijk niks, ja een beetje luisteren hoe leraren PowerPoints voorlezen”*. Een andere leerling zegt: *“Nee, het is erg veel hetzelfde en de docenten zijn zelf erg slecht voorbereid”*.

Wanneer de uitkomsten van vraag 27 uit de enquête over relevantie (school, vrienden, hobby's, werk en sport) met de uitkomsten van de 7 leerlingen worden vergeleken valt op dat geen één leerling school het meest belangrijk vinden. Gemiddeld vinden de 7 leerlingen vrienden het meest belangrijk, daarna hobby's, sport, werk en het minst belangrijk is school.

Hoofdstuk 4 Discussie

Waar in hoofdstuk 1 en 2 de inleiding en aanpak van het onderzoek en in hoofdstuk 3 de resultaten van het onderzoek worden behandeld, worden in hoofdstuk 4 per deelvraag de gekozen aanpak en de resultaten bediscussieerd. Tevens wordt er kritisch gereflecteerd naar de methode en het proces van het onderzoek.

4.1 Doelstelling

Het doel van het onderzoek was om te onderzoeken of Terra voldeed aan het creëren van de randvoorwaarden van een leeromgeving waarin de leerling gemotiveerd raakt: autonomie, competentie, verbondenheid en zekerheid/veiligheid. Terra staat voor betekenisvol onderwijs waarbij leerlingen worden uitgedaagd (competentie) om te ontdekken waar ze goed in zijn en dit te versterken/verbeteren (AOC Terra, 2019).

4.2 Samenvatting resultaten

Uit het onderzoek is gebleken dat de leerlingen van de opleiding paraveterinair vinden dat er respectvol met hen wordt omgegaan door docenten. Daarnaast is de sfeer in en rondom school redelijk tot goed en geeft het overgrote merendeel van de leerlingen aan met plezier naar school te komen. tevens vinden de leerlingen de inhoud van de lessen goed aansluiten bij de opleiding.

Naast dat de leerlingen de inhoud van de lessen goed vinden aansluiten bij de opleiding geven vier op de vijf leerlingen aan dat de lessen uitdagend zijn en dat de docenten de leerlingen motiveren. Ondanks dat geeft meer dan de helft van de leerlingen aan dat de actualiteit meer betrokken mag worden in de les en vind minder dan de helft van de leerlingen het Regioleren een nuttige toevoeging in het lessenpakket.

Wanneer de leerlingen de opleiding hebben afgerond geeft één op de vijf leerlingen aan daadwerkelijk als paraveterinair aan het werk te willen en wil één op de drie leerlingen na het behalen van de opleiding paraveterinair doorleren doormiddel van een andere mbo- of hbo opleiding. Het onderzoek laat daarnaast zien dat de meeste leerlingen school niet het belangrijkste vinden in hun leven, dat zijn namelijk vrienden. Wel is de grote meerderheid van de leerlingen gemotiveerd voor school.

4.3 Reflectie proces en methode

Het doel was om het onderzoek voor september 2020 af te ronden. Echter door toedoen van verschillende obstakels heeft het onderzoek vertraging opgelopen. Een van de grote obstakels was het Covid-19 virus. In plaats van een fysiek onderzoek waarin de leerlingen de enquête onder begeleiding van de onderzoeker zouden invullen, was dit niet meer mogelijk. Alle lessen en dus ook de enquête moesten online worden gegeven, waardoor er moest worden vertrouwd op de wil van de leerlingen om de enquête ook daadwerkelijk in te vullen.

Daarnaast liep het onderzoek vertraging op doordat het vooronderzoek niet in 1 keer als voldoende werd beoordeeld. Hierdoor was het pas twee weken voor de zomervakantie mogelijk om de enquête open te zetten. Veel leerlingen waren op dat moment niet meer actief bezig met school of zelfs al klaar met de opleiding (de 4^e jaar leerlingen). Ondanks dat de enquête twee weken had opengestaan en er 3 mails als reminder werden gestuurd, werd de enquête slechts 17 keer ingevuld. Deze response was te laag om het onderzoek uit te werken en er werd gekozen om de enquête in het nieuwe schooljaar 2020/2021 opnieuw open te zetten.

Met behulp van een begeleidende vlog en hulp van enkele docenten van Terra in Groningen is de enquête uiteindelijk 69 keer ingevuld. Dit is alsnog 37 enquêtes te weinig om het onderzoek als betrouwbaar te beschouwen volgens de gewenste steekproef, maar omdat docenten van Terra aangaven te verwachten dat dit de maximaal haalbare response was, is ervoor gekozen om het onderzoek toch uit te werken. Na het verwerken van de resultaten kan worden opgemaakt dat er voldoende betrouwbare gegevens verzameld zijn. De verschillen in de resultaten zijn aanzienlijk, waardoor de mening van de leerlingen goed in beeld wordt gebracht.

Tijdens het verwerken van de gegevens kwam naar voren dat de optie ``neutraal`` geen goede optie was voor veel vragen in de enquête. Wanneer deze optie was weggelaten waren de uitkomsten in de resultaten betrouwbaarder geweest, omdat de leerling dan meer wordt uitgedaagd na te denken over de vraag. Door de optie ``neutraal`` toe te voegen is het voor een leerling makkelijker om daar op te klikken wanneer het in twijfel verkeerd. Echter is deze keuze voor het onderzoek onvoldoende van toegevoegde waarde en geeft een meer verdeelde uitkomst.

Na het verwerken van de eerste vragen van het onderzoek bleek dat het overgrote deel van de leerlingen (66 van de 69) uit de leerjaren 2 en 3 kwamen. Helaas was er geen één leerling uit leerjaar 4 die de enquête heeft ingevuld. Juist de gegevens van deze groep leerlingen was van belang om deelvraag 4 (toekomstperspectief) voldoende draagvlak te geven. Leerlingen uit leerjaar 2 zijn over het algemeen minder bezig met werk/studies na de opleiding dan leerlingen in het 4^e leerjaar. Voor deze laatste groep nadert dit moment namelijk sneller. De uitkomst van deelvraag 4 is om deze reden minder betrouwbaar dan voorafgaand gehoopt was.

De communicatie met docenten van Terra verliep goed en mede door de meedenkende samenwerking heeft het onderzoek zijn huidige draagvlak gekregen. In een volgend onderzoek zal echter meer tijd worden geïnvesteerd in het verzamelen van de gegevens. Ondanks dat de Covid-19 epidemie tegenwerkte, had het proces sneller gekund door meer te investeren in het afnemen van de online enquête. Op die manier was er minder vertraging opgelopen in het uitwerken van de resultaten en het schrijven van de rest van het onderzoek.

Hoofdstuk 5 Conclusie en Aanbevelingen

Het doel van dit onderzoek was om te onderzoeken of Terra voldeed aan het creëren van de randvoorwaarden van een leeromgeving waarin de leerling gemotiveerd raakt: autonomie, competentie, verbondenheid en zekerheid/veiligheid. In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de conclusies van de deelvragen een eindconclusie getrokken op de hoofdvraag van het onderzoek.

5.1 Conclusie per deelvraag

Deelvraag 1: Hoe ervaren de leerlingen de relatie tussen de leerling en school?

Uit deze resultaten kan worden opgemaakt dat de leerlingen de relatie tussen leerling en school als goed ervaren. De leerlingen voelen zich veilig op school en geven aan dat de schoolregels duidelijk zijn. Ook geven zij aan met respect te worden behandeld door docenten en matig tot tevreden zijn over de begeleiding bij persoonlijke problemen.

Deelvraag 2: Wat vinden de leerlingen van de huidige onderwijsstructuur van de opleiding?

Uit het onderzoek blijkt dat de leerlingen neutraal tot tevreden zijn over de huidige onderwijsstructuur van de opleiding. Twee van de drie leerlingen wist aan de start van de opleiding hoe de komende 4 studiejaren eruit zouden zien. De leerlingen geven aan de beroepsgerichte lessen zeer gericht te vinden op het beroep als paraveterinair en vinden deze lessen ook leuk. Het reguleren wordt daar in tegen slechts door minder dan de helft van de leerlingen als nuttig ervaren en twee op de drie leerlingen is hier niet voor gemotiveerd.

Deelvraag 3: Hoe ervaren de leerlingen de huidige manier van lesgeven door docenten?

De leerlingen ervaren de huidige manier van lesgeven als matig tot voldoende. Er is voldoende uitdaging in de les en ook de afwisseling van activiteiten in de les worden als voldoende ervaren. Verbeterpunten zijn het betrekken van de actualiteit in de les en de buitenschoolse activiteiten, aangezien beiden door meer dan de helft van de leerlingen als onvoldoende ervaren.

Deelvraag 4: Hoe ervaren de leerlingen de begeleiding naar een vervolgstudie of baan?

Op dit punt beoordelen de leerlingen Terra met een matig tot onvoldoende. Opvallend is dat maar één op de vijf leerlingen na de opleiding aan het werk wil als paraveterinair en dat één op de drie leerlingen een vervolgopleiding wil doen op het mbo of hbo. De begeleiding vanuit school naar een vervolgstudie wordt als voldoende ervaren, maar de begeleiding richting een vervolgbaan als matig. De leerlingen geven aan dat school hen onvoldoende motiveert om na te denken over de toekomst.

Deelvraag 5: Hoe belangrijk is school voor de leerlingen? (in tegenstelling tot hobby's, vrienden of een bijbaantje?)

Uit het onderzoek blijkt dat leerlingen school niet het meest belangrijk vinden, maar het wel belangrijk is aangezien het voor een bijbaan, hobby's en sporten op de tweede plaats staat. Enkel vrienden zijn belangrijker voor de leerlingen.

5.2 Conclusie hoofdvraag

Hoofdvraag: Voorziet AOC Terra in de behoefte om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden?

Ja, Terra voorziet in de meeste behoeften om leerlingen tijdens de opleiding gemotiveerd te houden. Slechts 10% van de leerlingen geeft aan niet gemotiveerd te zijn. Er zijn wel verbeterpunten. Deze staan omschreven en uitgewerkt in de aanbevelingen.

5.3 Aanbevelingen

Regioleren

Minder dan de helft van de leerlingen vindt het huidige regioleren nuttig en twee op de drie leerlingen is niet gemotiveerd. Leerlingen geven aan dat de opdrachten niet genoeg gerelateerd zijn aan de opleiding en de opdrachten onduidelijk zijn. Zoals bij deelvraag 2 (doelgericht onderwijs) is aangegeven hebben leerlingen een doel nodig om naartoe te werken. Een opdrachtenbundel met daarin een planning over een hele periode/semester met bijbehorende deadlines geven een leerling structuur en een doel om naartoe te werken. Ook helpt een introducerende les, waarin het proces naar het eindproduct toe wordt omschreven en een bezoek van de praktijklocatie voor aanvang van het project om het voor de leerling visueel te krijgen.

Betrekken actualiteit/ buitenschoolse activiteiten

De leerlingen geven aan dat er te weinig actualiteit wordt betrokken in de lessen. De docent kan hier op inspelen door één of meerdere les(sen) per periode vrij te houden voor een discussie uur (bijvoorbeeld in het mentoruur). De leerlingen kunnen zelf een actueel onderwerp kiezen (bijvoorbeeld de boerenprotesten of klimaatdoelen) en de klas opdelen in een groep die voor en een groep die tegen is. De groepen krijgen een kwartier/half uur de tijd om zoveel mogelijk argumenten te zoeken om hun standpunt te verdedigen en mogen dit daarna in een discussie recht tegenover elkaar bediscussiëren. Op deze manier wordt de actualiteit die de leerlingen zelf belangrijk vinden betrokken in de les en leren ze samen te werken.

Naast de behoefte in actualiteit geven de leerlingen aan meer behoefte te hebben in buitenschoolse activiteiten. Team paraveterinair zou minimaal 2 keer per jaar een activiteit moeten organiseren van een biologisch melkveebedrijf tot bijvoorbeeld het krijgen van een rondleiding op een hbo- instelling om in deze behoefte te voorzien.

Toekomstperspectief

De leerlingen geven aan onvoldoende gemotiveerd te worden om na te denken over de toekomst en onvoldoende te worden begeleidt richting een baan na hun opleiding. Slechts 12 van de 69 leerlingen gaven aan om daadwerkelijk als paraveterinair te willen werken na het afronden van hun opleiding. Dat betekent dat er 57 leerlingen op de opleiding zitten die eigenlijk wat anders willen gaan doen of nog niet weten wat ze willen doen. Leerlingen hebben echter behoefte aan een doel om gemotiveerd te kunnen blijven (doelgericht onderwijs). Door leerlingen vier keer per jaar een toekomstdoel te laten opstellen en de keer erop te laten evalueren worden zij geprikkeld om na te denken wat ze zouden kunnen doen na het afronden van de opleiding. Tevens geeft het een stok achter de deur om ergens naar toe te werken. De leerling kan dit zelf bijhouden in een apart tabblad in een Portfolio tijdens een mentoruur of in een studieweek.

Daarnaast is er behoefte aan meer begeleiding richting het zoeken van een baan. Een tweedelige cursus sollicitatietraining in het 3^e en 4^e jaar zou een goede oplossing kunnen zijn. Onder de sollicitatietraining vallen het samenstellen van een goede brief + CV, het zoeken van vacatures en het trainen van gesprekstechnieken.

Bronnenlijst

AOC Terra. (2019). Kwaliteitsagenda 2019-2020. Groningen: AOC Terra.

Consten, T. & Lambeck, W. (2017). Onderzoek naar motivatie bij leerlingen van Innova (Bachelor rapport). Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Saxion Hogeschool, Enschede.

Goes, L. (2009). De invloed van intrinsieke- en extrinsieke motivatie op schoolprestaties. Universiteit Utrecht.

Inspectie van het Onderwijs. (2015). De staat van het onderwijs. Onderwijsverslag over het jaar 13/14. Utrecht: Inspectie van het Onderwijs.

Inspectie van het Onderwijs. 2019. Motivatie om te leren. Onderwijsverslag over het jaar 2019. Utrecht: Inspectie van het Onderwijs.

Nationaal regieorgaan onderwijsonderzoek. (2016). Wat is het effect van cijfers op de motivatie van studenten. Geraadpleegd op 14 april 2020, van <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2016/11/089-Antwoordformulier-effect-van-cijfers-op-studiemotivatie.pdf>

Nuffic. (2011). Onderwijssysteem Nederland. Nuffic.

Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid. (2018). Profiel van kwalificatiedossier dierverzorging. Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid.

Stevens, L. M. Zin in leren. (Garant, 2002).

Terra mbo Groningen. (z.d.). Over Terra MBO. Geraadpleegd op 24 april 2020, van <https://www.mboterra.nl/Over-Terra-MBO.html#item40>

Terra mbo Groningen. (2020). Intakeprocedure opleiding paraveterinair. Thijmen Rooks. Decaan Terra.

Verschueren, K. & Koomen, H. (2016). Handboek diagnostiek in de leerlingenbegeleiding: kind en context (pp. 175-176). Apeldoorn: Garant.

Deci & Ryan, 2001 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001). On happiness and human potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. Annual review of psychology, 52(1), 141-166.

Bijlage 1 Enquête

Algemene vragen

1. Ik ben een.....

- Man
- Vrouw
- Dit wil ik niet zeggen

2. Ik zit in leerjaar.....

- Leerjaar 1
- Leerjaar 2
- Leerjaar 3
- Leerjaar 4

Deelvraag 1: Veiligheid/zekerheid en verbondenheid

3. Wat vind je van de sfeer op school?

- Goed
- Redelijk
- Neutraal
- Matig
- Slecht

4. Ga je met plezier naar school?

- Altijd
- Meestal wel
- Soms
- Meestal niet
- Nooit

5. Wat vind je van de veiligheid op school?

(Denk hierbij of je je prettig voelt op school, of er geen agressie is op school, etc.)

- Goed
- Redelijk
- Neutraal
- Matig
- Slecht

6. Behandelen docenten jou met respect?

- Ja
- Nee

7. Zijn de regels op school duidelijk?

- Ja
- Nee

8. Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden
- Niet van toepassing

Deelvraag 2: Doelgericht onderwijs

9. Wist je aan het begin van je opleiding hoe de opleiding er de komende 4 leerjaren eruit zou zien?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

10. Vind je de beroepsgerichte lessen voldoende gericht op het beroep als paraveterinair?

(Beroepsgerichte lessen zijn o.a. anatomie/fysiologie, tandheelkunde, praktijklessen, keuzevakken, etc.)

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

11. Vind je de beroepsgerichte lessen gericht op het beroep als paraveterinaire leuk?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

12. Vind je de algemene lessen als Nederlands, Engels, rekenen en burgerschap belangrijk?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

13. Vind je de algemene lessen als Nederlands, Engels, rekenen en burgerschap leuk?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende

- Helemaal niet

14. Vind je reguleren een nuttige toevoeging aan je ontwikkeling tot paraveterinair?

Ja, want.....

Nee, want.....

15. Vind je de opdrachten van reguleren voldoende passen bij de opleiding paraveterinair?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

16. Ben je gemotiveerd tijdens het reguleren?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

Deelvraag 3: Uitdagend aanbod aan lesstof

17. Word je door school uitgedaagd om je best te doen?

Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen, etc.

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

18. Word je gemotiveerd door docenten?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

19. Hoe tevreden ben je over de afwisseling van verschillende activiteiten tijdens de les?

Denk hierbij aan: luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren, enzovoorts.

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden

20. Vind je dat de lessen aansluiten bij gebeurtenissen uit het nieuws?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet

21. Hoe tevreden ben je over buitenschoolse activiteiten?

(We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje, etc.)

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden

Deelvraag 4: Toekomstperspectief

22. Als ik klaar ben met mijn opleiding wil ik:

- Aan het werk in de gezelschapsdierensector
- Aan het werk in de gezelschapsdierensector, maar niet perse als paraveterinair
- Aan het werk buiten de gezelschapsdierensector
- Een andere mbo- opleiding volgen
- Naar een vervolgopleiding op het hbo
- Een tussenjaar nemen
- Geen van bovengenoemde keuzes

23. Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een vervolgstudie?

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden
- Niet van toepassing

24. Vind je dat school je voldoende motiveert om je voor te bereiden op een vervolgstudie?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet
- Niet van toepassing

25. Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een baan? (Denk hierbij aan sollicitatietraining, openbare plek met vacatures of het in contact brengen met werkgevers.)

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden
- Niet van toepassing

26. Vind je dat school je voldoende motiveert met het zoeken naar een baan?

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet
- Niet van toepassing

Deelvraag 5: Relevantie

27. Plaats: school, hobby's, vrienden, bijbaan en sport in volgorde van hoe belangrijk jij dit vind. Op 1 zet je wat je het meest belangrijk vind, op 5 wat je het minst belangrijk vind.

- School (1,2,3,4 of 5)
- Hobby's (1,2,3,4 of 5)
- Vrienden (1,2,3,4 of 5)
- Bijbaan (1,2,3,4 of 5)
- Sport (1,2,3,4 of 5)

Slotvraag

28. Ben je gemotiveerd voor school?

Ja ik ben gemotiveerd, omdat

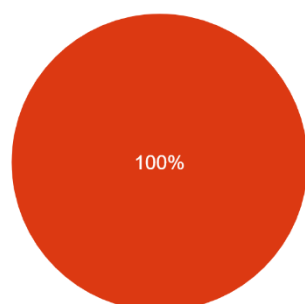
Nee ik ben niet gemotiveerd, omdat.....

Bijlage 2 Resultaten enquête per vraag

1.

Ik ben een...

69 antwoorden

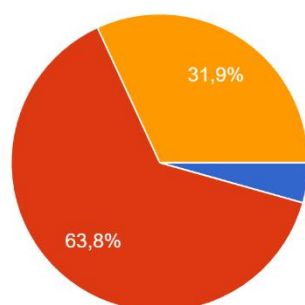

● Man
● Vrouw
● Zeg ik liever niet

2.

Ik zit in leerjaar...

69 antwoorden

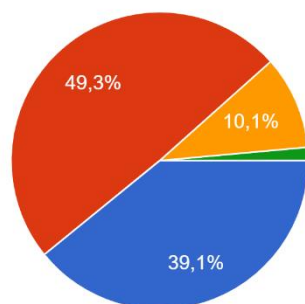

● Leerjaar 1
● Leerjaar 2
● Leerjaar 3
● Leerjaar 4

3.

Wat vind je van de sfeer op school?

69 antwoorden

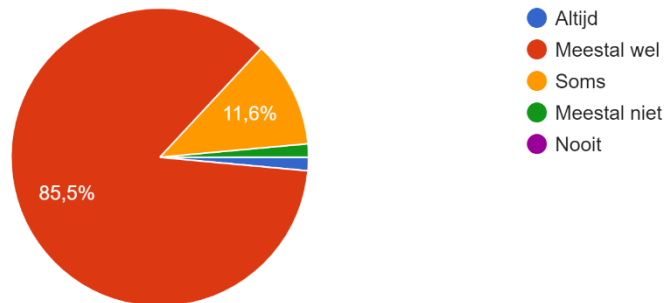

● Goed
● Redelijk
● Neutraal
● Matig
● Slecht

4.

Ga je met plezier naar school?

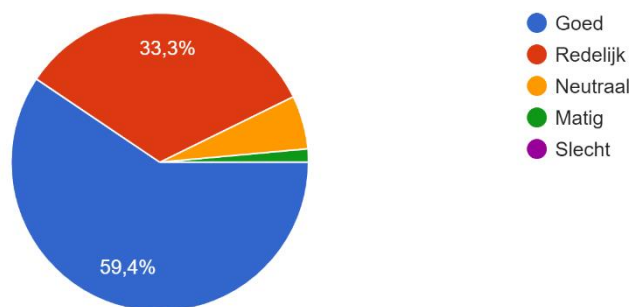
69 antwoorden

5.

Wat vind je van de veiligheid op school?

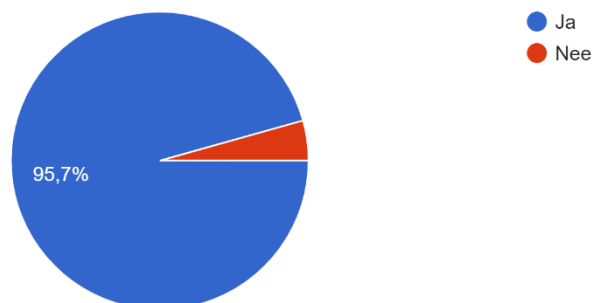
69 antwoorden

6.

Behandelen docenten je met respect?

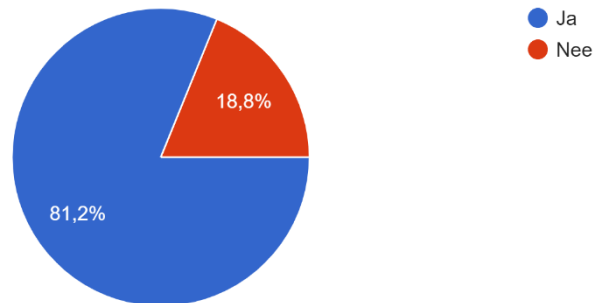
69 antwoorden

7.

Zijn de regels op school duidelijk?

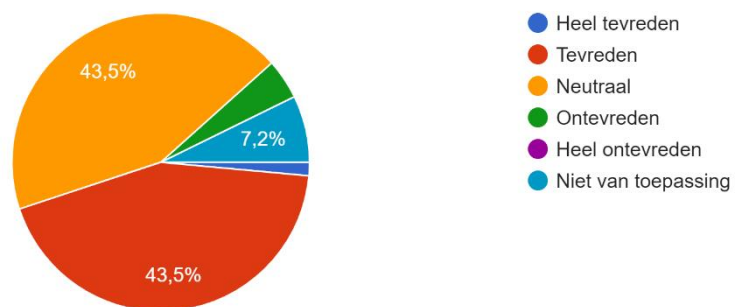
69 antwoorden

8.

Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?

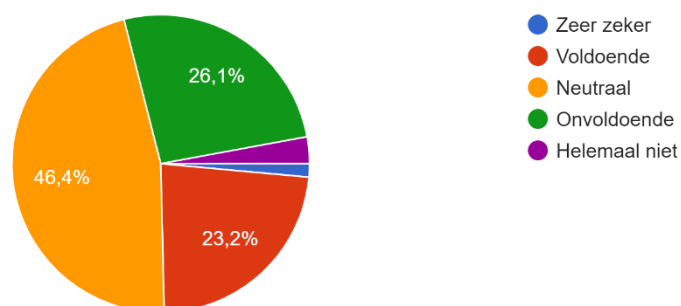
69 antwoorden

9.

Wist je aan het begin van je opleiding hoe de opleiding er de komende 4 leerjaren eruit zou zien?

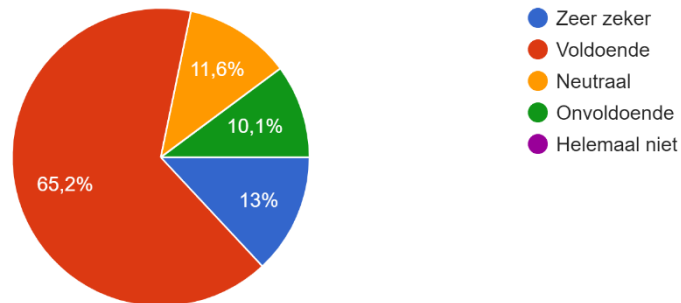
69 antwoorden

10.

Vind je de beroepsgerichte lessen voldoende gericht op het beroep als paraveterinair?

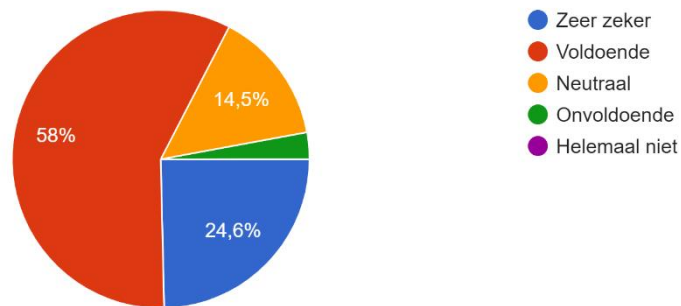
69 antwoorden

11.

Vind je de beroepsgerichte lessen gericht op het beroep als paraveterinair leuk?

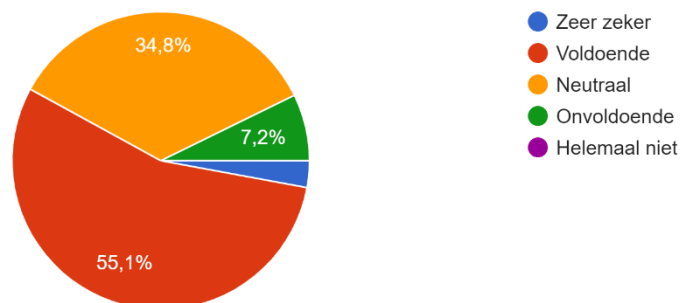
69 antwoorden

12.

Vind je de algemene lessen als Nederlands, Engels, rekenen en burgerschap belangrijk?

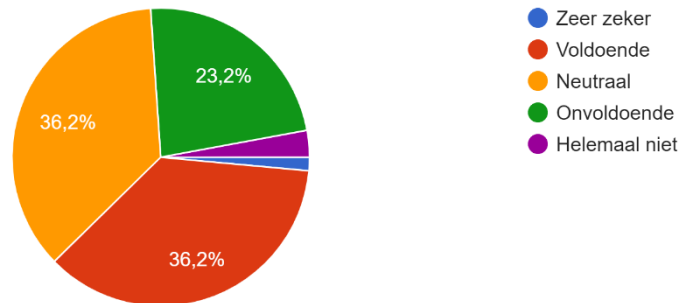
69 antwoorden

13.

Vind je de algemene lessen als Nederlands, Engels, rekenen en burgerschap leuk?

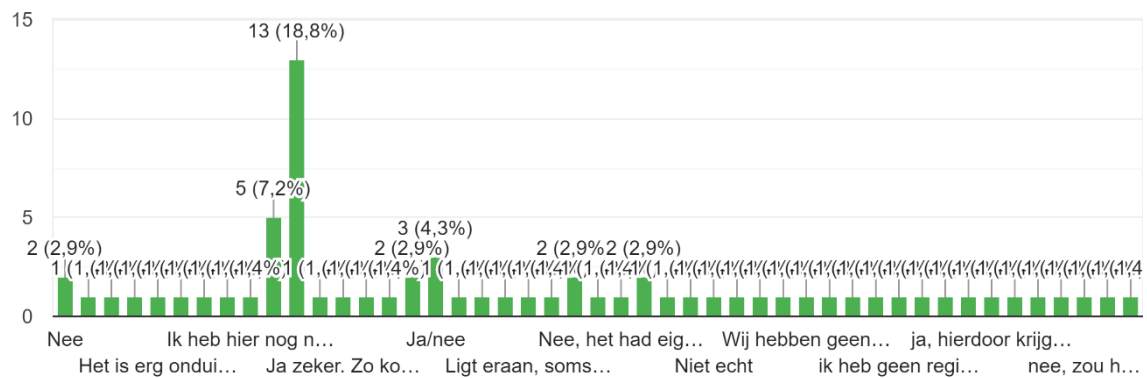
69 antwoorden

14.

Vind je reguleren een nuttige toevoeging aan je ontwikkeling tot paraveterinair?

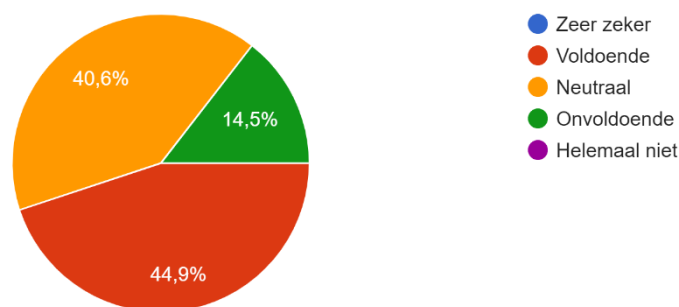
69 antwoorden

15.

Vind je de opdrachten van reguleren voldoende passen bij de opleiding paraveterinair?

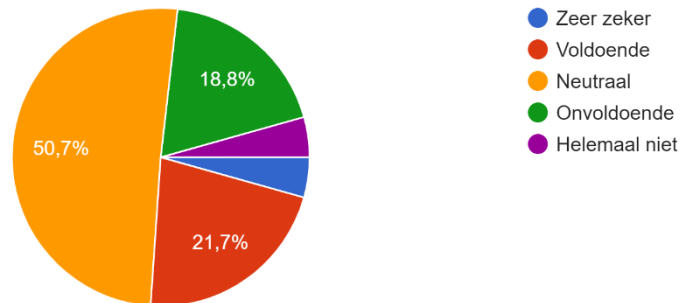
69 antwoorden

16.

Ben je gemotiveerd tijdens het reguleren?

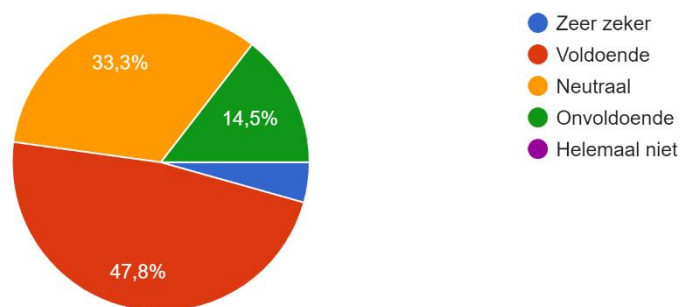
69 antwoorden

17.

Word je door school uitgedaagd om je best te doen?

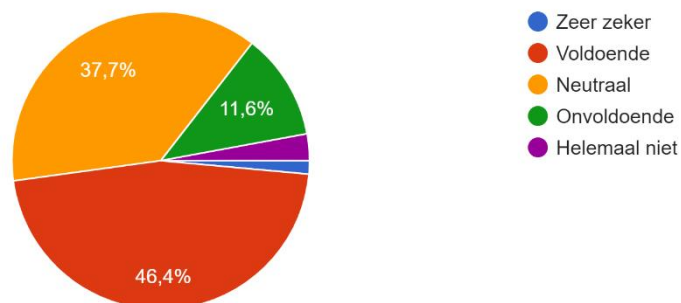
69 antwoorden

18.

Word je gemotiveerd door docenten?

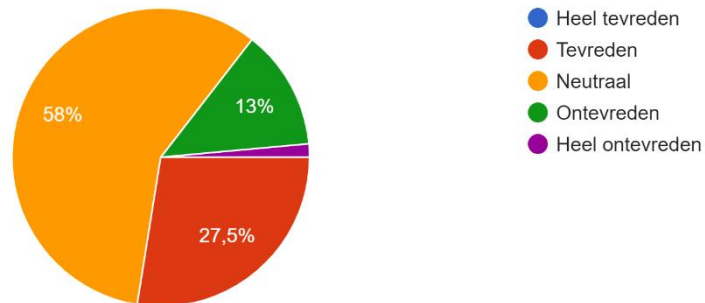
69 antwoorden

19.

Hoe tevreden ben je over de afwisseling van verschillende activiteiten tijdens de les?

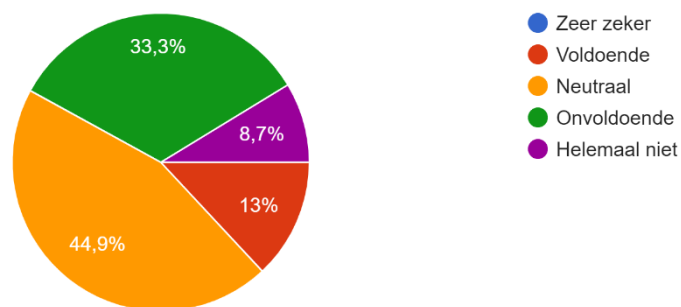
69 antwoorden

20.

Vind je dat de lessen aansluiten bij gebeurtenissen uit het nieuws?

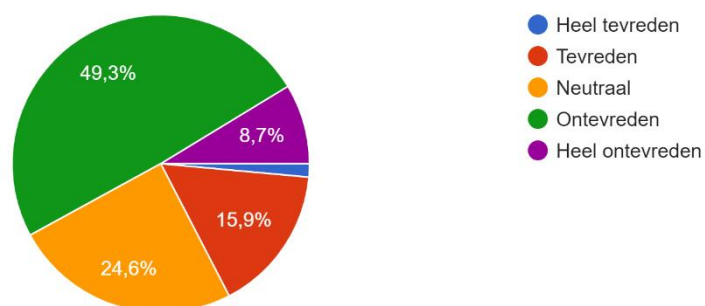
69 antwoorden

21.

Hoe tevreden ben je over buitenschoolse activiteiten?

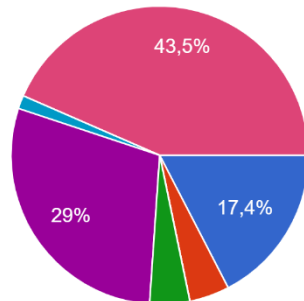
69 antwoorden

22.

Als ik klaar ben met mijn opleiding wil ik:

69 antwoorden

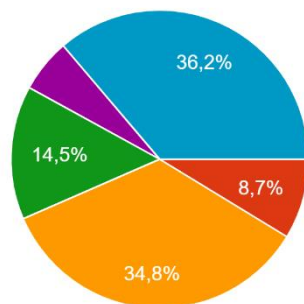

- Aan het werk in de gezelschapsdierensector als paravete...
- Aan het werk in de gezelschapsdierensector, maar niet p...
- Aan het werk buiten de gezelschapsdierensector
- Een andere mbo- opleiding volgen
- Naar een vervolgopleiding op het hbo
- Een tussenjaar nemen
- Geen van bovengenoemde keuzes

23.

Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een vervolgstudie?

69 antwoorden

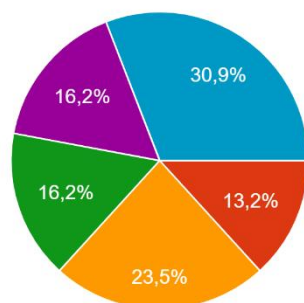

- Heel tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Heel ontevreden
- Niet van toepassing

24.

Vind je dat school je voldoende motiveert om je voor te bereiden op een vervolgstudie?

68 antwoorden

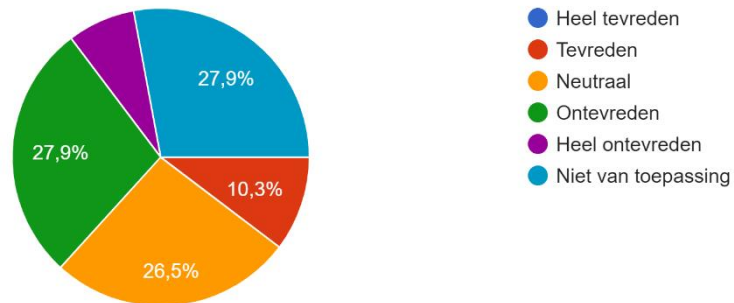

- Zeer zeker
- Voldoende
- Neutraal
- Onvoldoende
- Helemaal niet
- Niet van toepassing

25.

Hoe tevreden ben je over de begeleiding richting een baan?

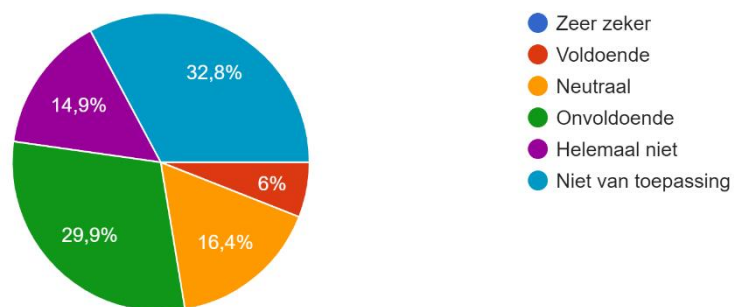
68 antwoorden

26.

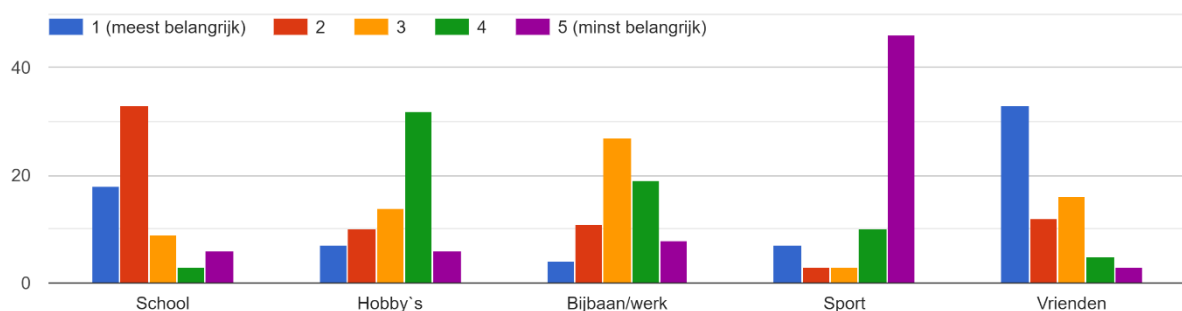
Vind je dat school je voldoende motiveert met het zoeken naar een baan?

67 antwoorden

27.

Plaats: school, hobby's, vrienden, bijbaan en sport in volgorde van hoe belangrijk jij dit vind. Kolom 1 vind je het meest belangrijk en kolom 5 het minst belangrijk. je mag elke kolom maar 1 keer gebruiken.

28.

- Ja
- Nee
- Soms
- Jawel
- Ja, ik vind de lessen interessant, dus daardoor word ik gemotiveerder
- Jawel alleen door corona word dat wel minder want ze geven ons handen vol huiswerk en toetsen op
- Als ik de lesstof leuk vind en motivatie heb wel
- af en toe
- Op het moment niet want alles is zelfstandig en onoverzichtelijk.
- nog niet zo zeer maar dat komt denk ik nog wel verder in de studie als de basis erin zit.
- Redelijk, wil wel graag een mbo diploma halen
- Als school zorgt voor uitdaging ben ik wel gemotiveerd
- Het ligt heel erg aan welk vak. Als ik het vak interessant vind ben ik veel meer gemotiveerd.
- Soms, motivatie is er meestal wel maar concentratie niet
- ik wil heel graag mijn diploma en was altijd gemotiveerd. ik merk door corona is mijn motivatie enorm onderuit gehaald en kan ik erg mijzelf opnieuw te motiveren.
- Soms. Ligt eraan hoe ik me voel en wat voor opdrachten ik krijg
- Ja, maar dat ligt aan mijn eigen instelling en niet door school
- Ja vaak wel maar nu vanwege de Corona niet zo erg omdat het ook allemaal niet zo soepel verlopen is
- Ja, ik vind het leuk en wil graag nieuwe dingen leren
- door de corona tijd niet, maar daarvoor was ik wel gemotiveerd
- door de corona maatregelen vind ik het af en toe wat lastig maar verder vind ik school wel leuk en probeer ik mijn best te doen
- niet altijd
- Ha ik vind het leuk
- Soms, ligt aan de lessen en welke dag het is. Bijvoorbeeld op maandag het 2e uur Maraliya werkt totaal niet
- ja
- niet meer, er is veel onduidelijkheid en weinig afwisseling van uit school. Ook online les is chaotisch verder hebben we het erg druk nu met weinig extra ondersteuning.
- Niet altijd, ligt eraan welk vak we krijgen
- Ja over het algemeen wel.
- Soms wel soms niet. Heb er geen tijd voor soms en vaak geen zin. Maar dat heb ik altijd al op de middelbare ook al. Vind school niet leuk ofzo. Vind het alleen leuk om mensen te zien
- ja, ik weet al heel lang dat ik dierenartsassistente wil worden en vind het een super interessante opleiding
- Niet echt ik vind het heel vermoeiend allemaal, en ga liever gewoon ergens aan het werk. En tijdens de lessen doen we eigenlijk niks, ja een beetje luisteren hoe leraren powerpoints voorlezen.

- Ja, ik voel me prettig op school en ik voel me fijn in de klas. Ik ben over het algemeen al een gemotiveerd persoon, en ik vind de opleiding leuk, maar ik vind dat school de studenten meer mag motiveren. Sommige lessen vind ik een beetje saai in elkaar gezet (een powerpoint die word opgelezen) en ik vind dat de docenten meer betrokken mogen zijn bij het vinden van stages en vervolgoopleidingen. Ikzelf word gemotiveerd als de docent zelf ook gemotiveerd is, met leuke en leerzame opdrachten komt, tijd geeft om in de les zelfstandig bezig te gaan en waar ook ruimte is voor een praatje/discussie in de klas.
- Nee. Het is erg veel hetzelfde en de docenten zijn zelf erg slecht voorbereid
- Op sommige dagen wel op andere dagen niet
- ja ik ben gemotiveerd voor school, want paraveterinair is iets wat ik heel graag wil worden.
- Ja, ik wil graag in één keer mijn examen halen
- Niet altijd, dit komt door de online lessen en get vele huiswerk dat niet duidelijk is.
- Ik was heel gemotiveerd voor school in klas 1, halverwege klas 2 zakte dit weg. Ik ben nu gemotiveerd om mijn diploma te halen maar dat is enkel omdat ik een leuke opleiding heb gevonden die ik hierna wil doen en daarom snel mijn diploma wil halen.
- Er word veel verteld, hierdoor gaat je concentratie weg. Verder word er niet duidelijk gemaakt wat er van ons verwacht word. De eerste twee jaar vond ik erg onzinnig. In het derde jaar heb ik pas het gevoel dat we met het vak paraveterinair bezig gaan. Het is teveel in één jaar, waardoor je motivatie ook een beetje verdwijnt. Word er meer verplaatst naar de eerste twee jaren, dan weet je ook meer waar je mee bezig bent.
- Beetje
- Jawel, omdat ik graag mijn diploma wil halen en aan het werk wil. School zorgt er helaas wel te vaak voor dat mijn motivatie minder wordt. Er kan helaas niet vaak op school iets in een keer goed geregeld worden en dat is jammer. Dan zou ik nog iets gemotiveerder zijn.
- Ja want ik heb zelf voor deze opleiding gekozen en ik wil mijn diploma halen
- Ja, ik wil graag mijn opleiding afronden en dan aan het werk/ naar mijn volgende opleiding
- Meestal wel, maar soms is de motivatie ook erg laag omdat het heel onduidelijk is.
- soms wel soms niet licht heel erg aan de leraar en hoe die je wil motiveren
- Ja, ik wil graag mijn diploma halen en de kans hebben om een baan te krijgen die ik leuk vind.